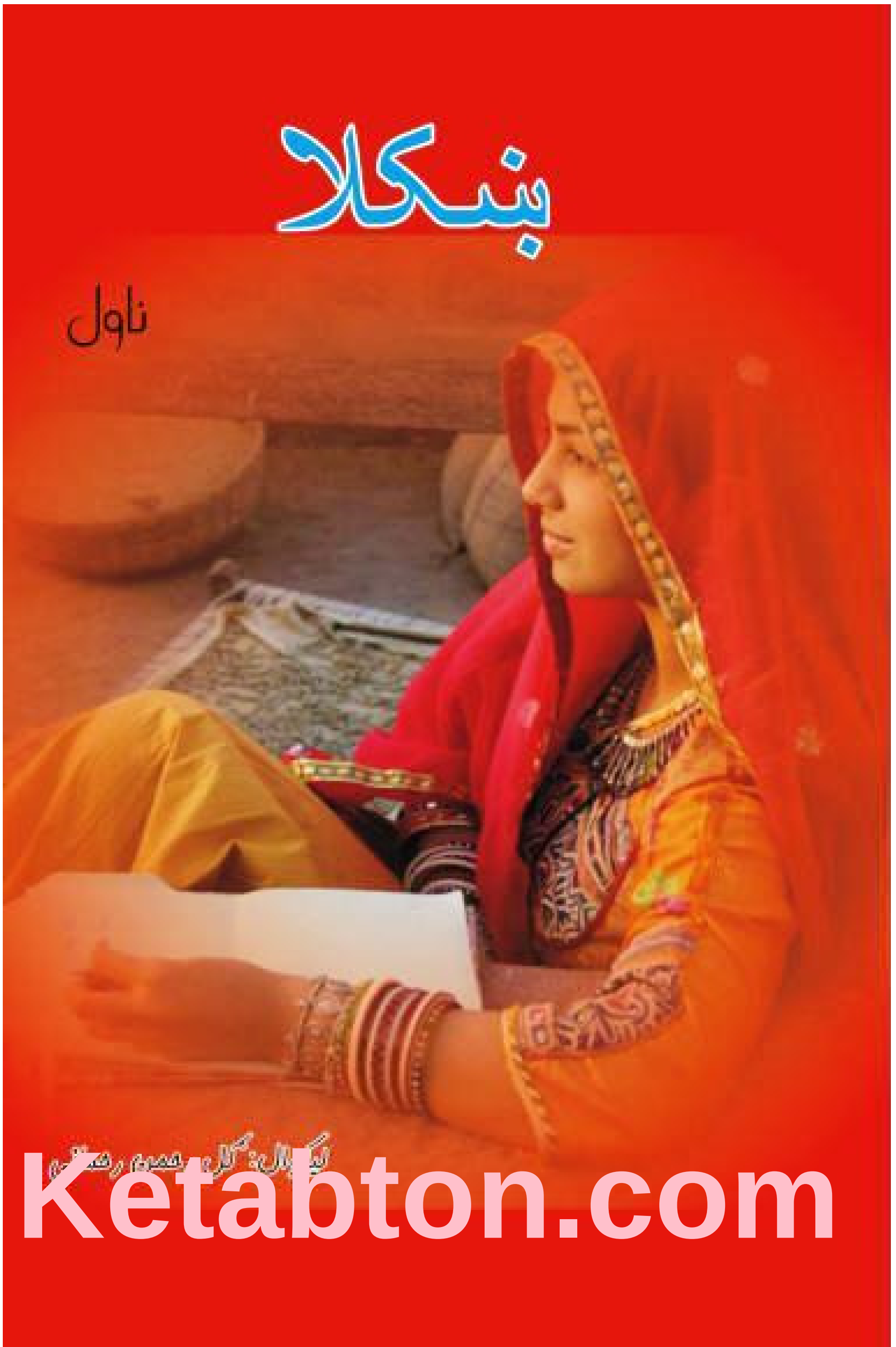

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پېژندنه

دکتاب نوم: ښکلا
ليکوال : ګل رحمن رحماني
خپرونکی: ګودرخپرندويه ټولنه
کمپوزګر: بختيارتلاش
ډيزاين: صادق الله صادق
چاپ شمېر: ۲۰۰۰
دخپرېدوکال: ۱۳۸۹هجري لمريز
انترنيت خپروونکی: اجمل اکبري

ډالۍ

خپلې ګرانې مورته چې زموږ دکورنۍ خوښۍ پرې راغونډې دي اوله خدايه ورته له مانه اوږ دعمرغواړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلمند دارېژېدلې ښکلا

هلمند یووخت دپښتنوالې په ټولوځانګړتیاوو ډک نوم وو اودنوم په اخیستوبه یې دهرچاپه زړه کې یوډول رعب اوعظمت په څپوشو هلمندښکلی وو، ښایسته وو ، دغیرتونواوننګونوکوروو، اودپښتنودسرشمله وه دهلمندپراخې ځمکې دګران هېواددطبیعي ښکلایومستندانځوروو خواوس هرڅه بل ډول وو زه په خپل دې ناول دغه لیکنه داسې مهال کوم چې همداوس هم په دغه سیمه کې دمشترک په نام عملیات په جوش سره روان دي بهرنیواوافغان ځواکونودمارجې دسمسورې سیمې دنیولولپاره دومره لوی فوځي عشرکړی چې ته به وایې دکوم هېواددنیولوهوډیې کړی لاهم دښکلاغوندې دګڼوهلمندی پېغلوکډې له دغه سیمې روانې دي خوپه کومه خوا؟ دچاکره ؟چېرته اودچالپاره ؟داهغې پوښتنې دي چې لایې هم زماسره ځوا ب نه شته اوپه دې ناول کې هم راسره راته پیدانه شوې په دغه سیمه چې اوس هم کوم ناورین روان د ی نونړیوال څه چې په کابل کې زموږ مشران هم نه دي وربانديې ډېرکم خلک به اوس په دې پوهېږي چې دادپښتنواوپښتون ولس په ضددچاپربکړه وه اوڅومره پښتانه په کې په نورونومونوځپل شوي دي زه نه غواړم خپلې خبرې اوږدې کړم ځکه دهمدې لپاره مې دغه ناول لیکلی دیوریښتینی داستان دی اودیوې هلمندی نجلۍ ښکلاداستان بیانوي چې څنګه یې ژوندتلاترغه شواودچاایثاربېرته پخوانۍ خوښې ورته راستنه کړه ددغه داستان عجیبه پېښې دکابل له قمبرڅلورلارې څخه پې لېږي چې اوس هم په کې ګڼ هلمندي مهاجرمېشت دي اوهرچاته دسوال لاس اوږدوي وروسته یوه برخه دښکلاپه لیکنوکې راغلې ، په ښارکې دیوه کلیوال ځوان هغه حالت انځورشوی چې کله هم له ښارسره جوړنه راځي نور ې پېښې په لښکرګاه اوپېښورکې بیان شوې دي اوپه کابل کې پای ته رسېږي ښه خبره په کې داده چې ښکلاته یوبل سلطان اوسلطان ته یوه ښکلا پیداکېږي په دې هیله چې دغه داستان په مینه ولولی.اوبیایادونه وکړم چې دازمادویم ناول دی خوترلومړي لیکل شوي ناول وړاندې خپرېږي.

په پای کې له خپل ملګري فرهنګي اوفرهنګپال اودګودرخپرندویې ټولنې دمشرعزت الله ځواب ددغه کتاب دسمبالونکې اوخواږه دوست قاري صیب قدرت الله تائب نه په ځانګړي ډول مننه چې دغه ناول خپروي اوستاسې ترګوتویې دررسوي دګران ملګري اوژورنالست عزیزاتل نه مننه چې زماپه اړه یې یوڅه ولیکل اودغه ناول په چاروکې یې مرسته وکړه ، دصفاراډیودپیاوړي تخنیکر اوهڅاندزلمي بخیتارتلاش دې هم کودروډان وي چې دغه خورې ورې پاڼې یې په کم وخت کې کمپوزکړې دټولوښه غواړم خدای یې په ټولوچاروکې کامیاب لري

ستاسې ټولودمینې پوروړی

ګل رحمن رحماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۸۸\۱۲\۵کب
دصفاراډيودخپرونومديريت
جلال ابادښار

يوڅه ددې داستان دليکوال په اړه

دخيال اوتصور دماڼيو انځورګرشاعر ښاغلى ((ګل رحمان رحماني)) له نن څخه څلورويشت پسرلي وړاندې د وردګوولايت په چک ولسوالۍ کې داروابڼادمولوي ((عبدالرزاق)) په ديندارہ او فاضله کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترګې غړولې دي. دی لومړنۍ زده کړې يې دچک ولسوالۍ پورې اړوند د حضرت((عمرفاروق په ليسه کې سرته رسولي او په همدې لېسې څخه په ښه درجه فارغ شوی.
اوس مهال ښاغلى ګل رحمان ((رحماني)) دننګرهار پوهنتون کې دپښتوادب دوروستي کال زده کړيال دی.دی لا داتم ټولګي زده کونکى وو چې دشعراو ادب ښاپيرۍ په خپله رنګينه غيږ کې راونغاړلو او دښکلاخالق ورباندې د دغه ستر نعمت لورېنه وکړه.ښاغلى ګل رحمان ((رحماني)) ددې تر څنګ چې ځوان، پياوړی ،هڅاند اونازک خياله شاعر اوليکوال دی يو زيرک اوخوش ميذاجه ژورناليست هم دی او په دغه ډګر ګې يې کارونه دستايلووړدي.ښاغلي د چاپي رسنيو تر څنګ يوشمېر غږيزو رسنيو سره هم کار کړی چې اوس مهال د((صفا)) راډيو دخپرونو دمديرپه توګه خپله دنده په مخ وړي.
دښکلا ناول دليکوال څلورم چاپي اثر دی او دبنديوان ((ناول)) ،پرې شوي تاکونه ((لنډۍ کيسې)) اوتلپاتې درد ((هنري نثرونه)) يې دچاپ لارې څارې.
ښکلا ناول افغاني ټولنې ته داوسمهالوورپېښو کړاونو هېنداره ده او دغه انځور پکې ليکوال ډېر په مهارت انځور کړی.نو په دې هيله چې دغه په زړه پورې داستان ترپايه ولولئ او يو څه ادبي تنده موپرې خړوب شي.
په پای کې ددغې ټولګې دچاپ کېدو مبارکي هڅاند شاعر ليکوال او ژورنالېست ښاغلي ګل رحمان ((رحماني)) ته په علم او ادب کې دلاښوپنځونواوپرمختګونوهيله کوم .خدای (ج)دې وګړي چې دغه ناول دلوستونکودخوښې وړوګرځي دپښتوادب په زولۍ کې ديوه غوره زياتونه شي.په قلم اوعلم يې دې برکت وي له الله څخه ورته په راتلونکې کې دلا برياوو او دلازياتو خدمتونو حوصله غواړم
په درنښت
عزيز((اتل))
جلال کوټ-صفاراډيو دفتر
۱۳\حوت\۱۳۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ابراهیم بن ادهم جومات ته به د لمانځه لپاره د ښار هغه عمر خوړلي کسان راتلل چې د ژوند اوږدې تجربې به یې پای ته رسولې وې، او اوس به یې د ژوند یوه زیاته برخه په راز او نیاز او یا هم د ځوانۍ په رنګینو ګناهونو د اوښکو تویولو لپاره ځانګړې وه د دغه بوډاګانو په زړونو کې د پښېمانیو او سلګیو را الوتی طوفان یوازې هغه چا ښه حس کولی شوای چې د ګناهونو ډکه ځواني ترې تللې وه او اوس لکه دمنې پاڼه هرې سیلۍ ورسره اخیستل ، ځینې بیا داسې کسان وو چې د ابراهیم بن ادهم د سخاوت او قربانیو کیسې به یې اورېدلې وې هغوی به فکر کاوه چې ادهم صیب به د دغه جومات په کوم محراب کې ناست وي او دوی به یې وویني خو داټول د بوداګانو اندونه دي، اروا پوهنه وایي چې په بوډاتوب کې انسان بېرته د ماشومتوب خواص غوره کوي د هغوی غوندې یې خفګان،خوښي او باور په وړو خبرو وي خو د دوی ترمینځ ګډ ټکی بیا هم سپېڅلتیا ده نوی ماشوم چې کله د خپلې مور په غېږ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نرۍ ته سترګې وغړوي د هغه تنکۍ ګلغوټۍ په څېر وي چې یو سهار واشي په بڼ کې خپلې وړمې او رنګونه خواره کړي او کوم نسیم یا سیلۍ یې لاهم له پاڼو سره لوبې نه وي کړې، بوډاګان که د راون پوهنې له نظره ماشومانو ته ورته کېږي نو بیا د هغوی په سپېڅلتیا اعتراف هم دهغوی حق دی په داسې عمر کې دیو بوډا سره تر ټولو ورو ستۍ سرمایه د هغه اوښکې وي چې هر چاته یې په مینه او عاجزۍ ډالۍ کوي.

د ابراهیم بن ادهم د جومات په غولي بیا نه یوازې دغه ډالۍ سهاراوماښام په تیاروکې وړاندې شوې بلکې ډېرو ماتو خوړلو ځوانانو هم په تیارو کې د سوڼ سوڼ اوازونه اوچت کړیدي ، د څښتن په وړاندې یې ددې ډالۍ په وړاندې کولو کې ځان کم نه دی راوستی.

داجومات دومره عصري او ښکلی نه وو خو ښکلا یې په دې کې وه چې د ښار د شورماشور نه لرې دیوې کوچنۍ غونډۍ په لمن کې جوړ وو او لاره یې هم په ډېرو واټونو او کوڅو کې نه وه چې د لمونځ کوونکو لمونځ او عبادت ته دې د ریا ګوته ونیول شي د جومات دغولي په یوه برخه کې لاهم پوزۍ هوار وو د برق په ځای په کې تېلې څیراغونه او شمعې لګېدلې او دېوالونه یې د خټو وود چت لرګیو او د اوداسه ځایونه یې له واره سرې پوهول چې دا جومات د ښارله نوروکورونواوودانیونه څومره مشر دی همدغه ځانګړیتاوو جومات ته دا ویاړ ورپه برخه کړی وو ،چې په ورننوتو به د هر چا له سره دنیاوي خیالونه ووتل او په زړه کې به یې یو ډول تسکین او ارام لمن هواره کړه.

دا سې فکر به دې کاوه چې د اصحابو کرامو د وخت په کوم جومات کې په عبادت لګیایم په ذهن کې به ضرور ورته دد غه جومات د جوړونکو هغه انځورونه راتلل چې په ډېر ویاړ سره د ښار په دغه څنډه کې د یوې شنې غونډې په لمن کې لګیا دي او جومات جوړوي دیوې دنګې منارې لپاره خټې پخوي او له ډېر زحمت وروسته یو داسې ښکلې او رنګه مناره ورجوړوي چې اوس هم د چا په وس کې نه شته او بیا یې دیو داسې چا نوم پرې ږدي چې بشریت یې لاهم د احسانونو پوروړی دی.

د جومات په غولي دهوارو شوو پوزو په مخ د مخکینیو کسانو د سجدو نښې شته دا پوزي د هغو د تندي او ګونډو خاپونه لا هم د یوه سپېڅلي امانت په توګه ساتي او ډېر ځله ورته د یو چا پام هلته اړوي چې پرې د سجدې لګولو ویاړ ور په برخه شي شاید د هغوی د سلګو او دعاګانو ازانګې هم د جومات په کوم کونج کې خوندي وي خو له غوږونو یې به لا هم هغه پردې نه وي لرې شوي چې دغه سپېڅلو ازانګو د اورېدو مخه نیسي د جومات ملا امام ملاشمس الدین هم یو نېک انسان دی چې ددغه جومات د امامت لپاره مناسب څه چې هرچافکرکاوه چې خدای(ج) د دغه جومات د امامت لپاره پیدا کړی دی.

هغه په هر څه پوهېږي د ابراهیم بن ادهم دومره کیسې یې یادې دي چې په یوه کتاب کې به هم نه وي راغلې یا که وي هم نو څوک یې د ملا شمس الدین غوندې په ځانګړي طرز نه شي ویلی هغه د یوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښې یا د پېغمبرانو د کیسو په بیان کې ددومره انځور ګرۍ او تمثیل نه کار اخلي چې د اورېدونکو خولې ورته له ډېرې حیرانۍ وازې پاتې وي او په خیال کې هم د سحنې په یوه برخه کې روان وي.
له کلي نه د کابل ښار ته زموږ راکډه کېدل یوه ذره هم زما په طبعه نه وو خو پلار مې وېل چې په کلي کې مو ګوزاره نه کېږي زه هلته په دنده کې وم او زړه مې دلته راختلی وي ما په بار بار د هغه ددغه پرېکړې مخالفت کاوه زه نه پوهېږم چې ولې مې په زړه او په ذهن کې د کلي ښکلا دومره واکمنه وه چې زه یې آن د پلار د خبرو په مقابل کې ودرېدو ته هڅولم ما له غرونو، سیندونو او کروندو سره دومره پیوند اخیستی وو چې پوره څو کاله د خپل پلار ددغه ارادې په مخ کې خنډ شوم د هغه د سترپاوو او سرګردانیو ګناه مې په غاړه واخیسته په سر کې را باندې دا شکونه هم وو چې د خپل تره باز محمد کاکا له لور ښکلا سره مینه لرم او د هغه جادویي او غرنۍ ښکلا د پلار په وړاندې د ودرېدو ګناه ته مجبور کړی یم او په کلي کې د پاتې کېدو زولنې یې پښو ته را اچولې دي.
دهغوی دا شکونه هم بې ځایه نه وو زه په ښکلا له زړه نه مین وم هغه یوه داسې نجلۍ وه چې د یوه کلیوال ښایست ټولې ځانګړتیاوې اوصفتونه په کې راجمع وو او د لرغونو کیسو د ښکلو ښاپېریو څېره په کې تراشل شوې وه هغې هم زه خوښولم او دغه پېغام یې څو ځله د عقابې سترګو له بامه رارسولی وو خو موږ له ماشومتوبه سره نااشنا وو او یو بل ته دیو نا ویلي راز غوندې ښکارېدو موږ د هغوی د کورونیو تر منځ ان له هغه مهاله د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو او یو د بل سره مو خبرې نه کولې د هغوی ددروازې او کوڅې په مخ کې به له تېرېدو سره هم زما پلار غوړونه راباندې تاوول او په زوره به یې راته ویل
((وه ځونیمرګ شې تربوردې دی !))
زه د خپل پلار په دې کړو ان له هماغه مهاله حیران وم که زما بازمحمد کاکا یو ساده دکاندار وو خو پلار مې هوښیار انسان وو اویا د کلیوالو په خبره پنتوني (پوهنتوني) وو هغه به چې په کابل کې هم زموږ کوم کلیوال ولیده نو ددې په ځای چې د کور حال احوال واخلي نو د کور پوښتنه به یې ورڅخه کوله چې سلطان خو به د بازمحمد د زامنو سره کار نه لري؟
خو زه ښه نه پوهېدم چې زما د پلار مطلب څوک دي موږ ان د ماشومتوبه سره مرور وو ددې مرورتوب سره سره ښکلا زما په زړه کې وه او په د یوه ښکلي انځور په څېر به مې په شپو شپوورسره خبرې کولې خو د پلار غوصې او د بازمحمد کاکا قهرجنو سترګو به دغه انځور پیکه کولو د اوړي دموسم په ماښامونو به چې هغوی په برنډه ناست وو نو ما به د بالاخانې د کړکۍ پرده کش کړه او له چولوبه مې غلي غلي د ښکلا دوی انګړ ته ورکتل ښکلا به د ورونو او مور په مخ کې ناسته وه او د مور پښې به یې چاپې کولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ کور ته لار دهغوی په دروازه راتېرېدله یوه ورځ له ښوونځي په تفریح کې را وتښتېدم ګورم چې د باغچې په مخ کې ښکلا زما کوچنۍ خور درولې او هغه ورنه ځان خلاصوي ښکلا ورته وايي سلطان ځنګه دی له ښوونځي څه وخت راځي؟
زما په راښکاره کېدو ښکلا په منډه کورته ننوته او خور مې حیرانه پاتې شوه لکه کومه لویه ګناه یې چې کړې وي مخکې له دې چې زه ورته څه ووایم په عاجزانه لهجه په خبرو شوه.
سلطان لالا په زوره یې درولې وم، غوږونه یې لاته تا و کلل.(کړل)
که څه هم زما په زړه کې د خوښیو طوفان را لوتی وو او د هغه څه په اړه پوهېدم چې له مودو مودو یې د شک او ګومان په تیارو کې ډوب کړی وم خوخورته مې یوه وړه څپېړه ورکړه او د کور په لور روان شوو خو زما په څېره کې د خوښۍ خورې څپې د پټېدو نه وې ممکن ښکلا به د دروازې له چولو هم ځارلی وم او زما حالت به ورته ځرګند شوي وي خو د تربګنت او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم زموږ په وړاندې وو کور ته په رسېدو مخامخ د خپلې مور خواته ورغلم له ځک نه یې په کټوو کې شړومبې اړولې وې بې واره مې ترې وپوښتل.
مورې موږ ولې له ښکلا ....
د ښکلا کلمه مې ناڅاپه خولې ته راغله لږ تم شوم خو مور مې وار ړومبی کړ.
ځنګه......ځنکه؟
هسې ما ویل مور جانې موږ ولې د مشرکاکا سره دښمني لرو؟
په حوصله یې ځواب راکړ.
زویه ته دا راته ووایه چې هغه څومره ځمکه لري؟
ځواب مې ورکړ.
مورې د کلي نیمايي ځمکه دهغه ده خو دا په دې پورې څه اړه لري.
مور مې وخندل
زویه په دې کې د نیمايي نه زیاته زموږ وه خو خدای (ج) دې د بازممدي(کلیوالو مې کاکاته بازممدی ویل) ته ښه ورځ نه ورکوي پلار ته یې دې ویل چې تا ټول عمر په ښار کې په پنتون او وزیپو تېر کړی زه د پلار مشر زوی وم او د ځمکې د ساتلو او کرکیلې ټول کارونه زما په غاړه وو ستا په حق مې تا ته واده وکړ نور
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
نو د ځمکې
حق نه لرې دموږ په خبرو مې بازمحمد کاکا ته په لومړي ځل زړه له غوصې او انتقامه وپړسېده خو د ښکلا مقام لاپه هغه ځای وو. تورې غټې سترګې، ګڼې زلفې او پیاوړي اندامونه یې لا هم زما لپاره د ستاینې وړ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژوندیوه زیاته برخه مې همداسې دیوې پټې مینې په خونداودردکې تېره کړه له دولسم ټولګي نه له فارغېدو سره سم مې پلار ښارته د ځان سره بوتلم دوه درې ځایه یې په کورسونو واچولم چې کانکور ته تیاري ونیسم پلار به مې له دفتر نه ووزګار شو نو د خپل دفتر په موټرکې به یې هرې خواته ګرځولم زه پوهېدم چې د هغې ټولې هڅې ددې لپاره دي چې ما له ښار سره عادت کړي او دکلي مینه او ښکلی انځور مې له ذهن نه ووځي او په ښار کې له ژوند سره اشنا شم د ښار په ځېنو پارکونو کې مې طبعه ولګېده کورس ته به مې د پلار په غوښتنه دریشي اغوسته او سم کابلی ښکارېدم.
یوه ورځ چې ماښام کوټې ته راغلو پلارمې وویل چې زه سهار وختي یوځل کلي ته ځم ته به په وخت کورسونو ته ځې او دلته به درته دفتر اشپز خدمت کوي او دفتر اوکورس ته به دې بیایي زه غواړم د مور او خورګانو احوال دې واخلم زما زړه هم غوښتل چې لاړ شم خو پلار مې راسره موافق نه وو ویل یې چې کورسونه دې ووایه که لاړشې غیرحاضرېږې.
سهار وختي چې راپاڅېدم نو د پلار ځای مې خالي وو، یوه شوم چې د کلي په لور تللی دی، دهغه په غیاب کې چېرته نه ګرځېدم په خالي وختو کې به تلوېزون او کمپیوټر ته ناست وم، اکثره وخت به مې فلمو نه او سریالونه کتل،چې ډېر ځله به ښکلو نیمه بربنډونجونو په کې نڅا کوله، خو ددې نندارې په لیدو به مې زر چینل بدل کړ او ذهن ته به مې یوه غرنۍ ښکلا ودرېده.
دنګه لوړه ونه،غټې تورې سترګې، مړاوي بانړه او په کې پرته حیا چې لامې هم د ښار په نجونو او خپلو ټولګیوالو کې ونه لیده.
پلار مې ویل چې شپه تېروم او زر راځم، خو په دې کې ان دربیمه شپه ووته، د پلار درک مې ونه لګېده ،د اشپز سره مې هم نه لګېده ګوډه ماته پښتو یې ویله چې زه به پرې نه پوهېدم.
یوه ورځ یې راته وویل:
اغا دې د دفتر ملازم جمروزی ام کې ځان کې بولی دی د هغه په خبره مې وخندل پوه شوم چې مطلب یې دا وو، چې پلار دې د دفتر ملازم جمروز هم له ځان سره بولی دی
څلورمه ورځ په کوټه کې تلویزون ته غزېدلی وم، په یوه خپرونه کې په کلو او اطرافو کې د روغتیایي وضعت په اړه رپوټ وړاندې کېده، چې کورونه یې کټ مټ زمونږ د کلي غوندې وو،یو کلینیک یې ښوده چې ښځې ورته کلکې ولاړې وې دوه درې نجونې هلته ځانته ولاړې وې، او یو دبل سره یې خبرې کولې خو د کمرې نه یې مخونه پټ کړي وو ،دښکلا یادونه مې بیا په زړه راووربېدل،دخوبونو په څېر کلي ته ولاړم، بیا د تربګنۍ او دښمنیو تور دېوالونه زما په مخ کې ولاړوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګورم چې ور خلاص شو یوې وړې لس کلنې نجلۍ رامنډې کړې او پر مایې منګولې ولګولې، په وېره راپاڅېدم ګورم چې نجلۍ زما خور رڼا ده، په حیرانۍ مې په غېږ کې ټینګه کړه، او په مخ مې څو دمینې ښېړې ورکړې، خو مخکې له دې چې څه ورته ووایم رڼا وار ړومبی کړ.

سلطان لالا راورسېدو ټول راغلو، ادې ام راغله دروازه مو بنده که، په دې کې مې پلار هم راننوت چې وینځلې لاسونه یې په لاس پاک وچول په خندا یې را غږ کړ:

بچیه! اخېر مې کابلۍ کړې وا ه وا....په دریشۍ کې څومره ښه ښکارې.

دوا ړو دمه جوړه کړه، او بیا درې واړه له کوټې ووتو، په موټر کې کېناستو په کږو وږو کوڅو کې روان شوو له څه مزله وروسته مې پلار دیوه نسبتاً جوړ کور په دروازه کې هارنډ وواهه، چې ګورم دروازه خلاصه شوه، او کوچنی ورور مې بلال راښکاره شو، وړاندې ننوتو کتل مې چې درې نورې خورګانې او مور مې دیوه کوچني دهلېز دېوالونو ته پرېشانه ناست دي، ټولو ته په مینه ورغاړې وتم، او پلار مې په فاتحانه انداز د کلي نه د کډې رابارولو مخکې له مخکې د کور نیولو کیسه بیان کړه، او بیا مې یې د مور په اوږه لاس کېښود، ماته یې وکتل

دی مې ځکه نه خبرولو ماوېل چې هسې نه پړینګ په ژړا شي.

په منډه زموږ د نوي کور په کوټو وګرځېدو درې څلور کوټې وړکی انګړ په کې څاه او د انګورو دوه درې تاکونه وو، وړاندې جمروز هم لګیا وو په کوټو کې پرشونه غوړول، دمور مې چورت خراب وو، پوه شوم چې زما غوندې ددې هم له کلي زړه نه کېده، خو خورګانې مې له خوښې په جامو کې نه ځایدې.

مور ته مې زه هم خفه وم، او ځان مې د انګورو د تاک په سمولو بوخت کړی وو، چې په دې کې مې پلوشه خور څنګ ته راغله.

سلطان لالا ادې په غوا په پسې خفه ده، هغه مو د ښکلا دوی کره پرېښوده او موږته به یې هم مستې او تروې رالېږي.

دښکلا د نوم په اورېدو مې زړه ټکان وکړ،اوچت مې رنګ لږ بدل شو، لکه پلوشه چې هم راباندې پوهېدلې وي، را وړاندې شوه او په ټیټ غږ یې له خولې ووتل، ډېر یې در پسې ژړل خو..........

ددې سره یې دمور په خوا منډه کړه او زه هم شرمینده دانګوروترتاک لاندې پاتې شوم

*****

د یو کال په موده کې زموږ کورنۍ له ښار سره عادت شوه، کوچنی ورور مې بلال او څلور خورګانې مې پلار په ښوونځي کې اچولي وو، او زه هم په کانکور کې د کابل پوهنتون د ژبو ادبیاتو پوهنځي ته د خپلې خوښې سره سم بریالی شوم، او زده کړې مې پیل کړې خو لاهم د ښاري ژوند سره پوره جوړ نه وم، د خپلو ټولګیوالو نجونو په لیدو سره سره هماغه غرنۍ ښکلا زما خیال و ذهن کې خوره وه، او یاد به یې یو ډول نشه کړی وم، تر مړاو بڼو لاندې غټې اوله حیا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه، اوپه وړاندې مې دکرکې اوترپګنت تور دېوالونه دښکلا له یاد سره ملګري وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې داسې مصروف کړی وم چې کلي ته دتلو خیال هم راسره نه وو ،کله به مې چې پلار ته خبره ور یاده کړه چې کلي ته مې زړه شوی او پتنګ یم نو غوصه به شو.
بچیه کلی اوس د تربورانو ځاله ده، تربور د لستوني مار دی د مارانو له ځالې دې چې څومره وس وي لرې ګرځه، په دې وخت کې به د پلوشې پر شونډو غلې غوندې موسکا خپره وه، او کله به یې د لاس په ورغوي په پیکه ډول رنګ د ښکلانامه لیکلې وه،ما څو ځلې په هغې لاس اوچت کړدوهلو ګوابښ مې ورته وکړخو، هر ځل به یې د پلار د خبرولو ګوابښ راته کاوه، چې زه هم ترې وېرېدلم.
یوه ورځ په ټولګي ناست ووچې د فلسفې استاد ټولګي ته راننوت، هغه که څه هم په موږ رسمي ساعت نه درلود، خو کله کله به راغی او زموږ د ټولګیوالو سره به یې اوږده بحثونه کول، هغه بوډا وو، لویه سپینه ږیره، اوږدې څڼې او وچه کلکه څېره یې لرله، چې د فلسفې په برخه کې یې په کوم بهرنې هېواد کې زده کړه کړې وه
خو نجونو د رحمان بابا نوم پرې ایښې وو، یوه ورځ د یوې د خولې نه ناڅاپي هغه ته همدغه درحمان بابا کلمه ووته استادورته څه ونه ویل خو خپلې یوې بلې ملګرې دومره سپکه کړه چې بیا یې کله هم دانوم ورته وانه خیست.
ورته یې وویل له خدای مې ځار کړې، ته اوس دا چرسي د رحمان بابا سره برابروې، رحمان بابا خو صوفي او عارف انسان تېر شوی، خو خدای خبر چې پوهاند صیب به په بهر کې د تحصیل په مهال څه لوبې کړي وي،د اوږدې سپینې څڼې او ږیره خو یې اوس اوس پرېښې
دفلسفې استاد چې راننوت، زه د رابندر رانات ټاګور د ګیتا انجلي په مطالعه بوخت وم، او د بنګال شنو ځنګلونو او سمسورو ساحلونو ته تللی وم، چې ټاګور صیب په کې خپل تل پاتې سرودونه ویلي وو، استاد ټولو ته د ارام کېناستلوا شاره وکړه، او بیا یې په دواړو لاسونو خپلې متې ونیولې، د ټولګي په مخ کې په قدم وهلو لګیا شو، کله به یې د کړکۍ خواته او کله به یې د هغو نجونو خواته کتل چې د ټولګي په کونج کې په خبرو لګیا وې، او قلمونه یې خوځول.
له یوې شېبې چوپتیا وروسته استاد د خپل لاسي بیک نه یو کتاب را وویست، او بیا یې زما خواته وکتل،
سلطانه پاڅه:
کتاب مې بند کړاو په وارخطایۍ پاڅېدم، بې له څه مقدمې یې پوښتنه رانه وکړه.
سلطانه ښکلا پېژنې؟
زړه مې ټکان وخوړ، قلم مې له ګوتو په مېز ولوېده، اوف خدایه ! دا بلا هم راباندې خبر دی......
په ذهني کشمکش کې اخته وم ګوتې مې رېږدېدلې، ټولو سترګې په ما کې ګنډلې وې، او زما لړزانده څېره یې ښارله.
دلینا په نوم یوې ټولګیوالې زما له شاتني قطاره راغږ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاده ښه پوهیږې، خو له بده مرغه دبیان لپاره د نوو الفاظو له قحطۍ سره مخ دی، که لږ وخت ورکړې ځواب وایي، دهغه هسې هم دغه کلاسیک تعریفونه نه خوښیږې
ټولو وخندل زه بیا هم په خیالونو کې ډېر لرې تللی وم، دیوې غرنۍ ښکلا په ننداره بوخت وم.
تر مړاوو ښو لاندې له حیا ډکې تورې سترګې او غښتلي اندامونه او تر منیځ یې ولاړ د تربګنۍ اودښمنۍ تور دېوالونه.....
استاد چې زما ځواب ته منتظر وو، زما په اضطراب او پرېشانۍ پوه شو، یو قدم وړاندې راغې
یا په بل عبارت ښکلا څه ته وایي؟
دا ځل مې زر ځواب ورکړ:
ښکلا د خدای تعالی په مخلوقاتو کې یو لږ هغه ځانګړتیاوې دي، چې موږ یې په لیدو دخوښې احساس کوو، او روحي تسکین مو پرې حاصلیږې، دغه ځانګړتیاوې کوم ځانګړې قوانین نه لري،بلکې دا پرېکړه زموږ په واک کې ده، چې د ې تعریف او بیان ته څه ډول جامې وراغوندو واه واه ډېر اعلی.
استاد لاسونه وپړکول بې له دې چې زما سم او ناسم معلوم کړي، لینا ته یې ګوته ونېوه، ته پاڅه د سلطان په خبرو کې څه زیاتوې یا کموې اوس دې د تبصرې وخت دی
لینا پاڅېده نرۍ سپینې ګوتې یې پر مخ او شونډو تېرې کړې او له یو عالم اداګانو سره په خبرو شوه استاده همدغه پوښتنه ځواب کړم ؟
هو په دې اړه خپل نظر ورکړه چې په اصطلاح ښځې ښکلا څه ته وایي.
استاذه ښکلا خو زما د تره لور ده چې په نهم ټولګي کې درې ځلې ناکامه شوه اوس نو په کور کې د تورو دېوالونو شاته ناسته ده، ټولو په کړس کړس وخندل استاد به هم د معمول خلاف له خندا نه په ملا کوږ شو خو زه یو ځل بیا کلې ته تللی وم،
تر مړاوو ښولاندې غټې او له حیا ډکې سترګې ، دغر نۍ ښکلا غښتلي اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې لایې هم په وړاندې د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.
خو لینا دا ځل جدي شوه او خبروته یې دوام ورکړ:
استاده ! ښکلا د ژوند د تکمیل د فرشتې نوم دی، اویا هغه زرین تاج دی، چې د چا په سرکېښودل شو، نو په هره خاوره او دنړۍ په هر هېواد یې باج چلیږې، ښکلا هغه نابللې مېلمنه ده، چې په هره مېلمستیا او محفل کې یې قدر کېږي، خدای (ج) چې په خپل عظمت دا نړۍ پیدا کړه، او په هر څه کې یې د ښکلا د رنګ او بوی سره زرغونه کړه ، هېڅوک دا حکم نه شي کولی چې په دې او یا هغه شي کې ښکلا نشته زه له ښکلا نه منکر ړوند اویا که لږ ورتېره شم کافر ګڼم، ځکه چې ښکلا په هر څه کې شته، خو توپیر زموږ په سترګو کې دی، ځکه نو دښکلا پېژندنې پوهان په دې نظر دي، چې ښکلا د نظر تابع ده، په یوه ګلدان کې که د چا سور رنګ خوښیږې نو دبل چا به خوښ نه وي، ژیړ یا سپین رنګه ګل به

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښوي، ممکن زه په دې ټولګي کې د ډېرو ښاغلو خوښه يم، خو ځېنو ته به بدرنګه ښکارم، ددې نه معلومېږي چې زموږ نظر د ښکلا تابع دی،او ښکلا کله هم زموږ د نظر تابعداره نه ده.
په ټولګي کې بيا د خنداګانو اوازونه پورته شوه لينا په کېناستو کې بيا يوه خبره وکړه.
البته ذوق په کې ډېر مهم دی متاسفانه ډېر ښاغلي د ذوق د معيار نه محروم دي، نو ځکه يې زه په ښکلا پېژندنه کې ډېر پياوړې نه ګڼم.
استاد لاسونه وپړکول.
او لينا ته يې په خندا ور وکتل
شاباس وروستې خبره دې ډېره په زړه پورې ده.
خبره داده چې زموږ د هېواد په پوهنتونونو کې بيوټي سبجيکټ (دښکلامضمون) ته خاصه توجو نه ده شوې، خو په امريکايي او اروپايي يونورسټيو (پوهنتونونو) کې ورته خاصه پاملرنه کېږي، ځکه چې دا دانسانانو له ژوند سره د سايکولوجي(اروا پوهنې)په څېر تړلې ده او ډېر محصلين په کې تخصص اخلي،نو ډېر کسان بيا ښکلا ممکن يوازې د انسان د ظاهري ښې زړه راښکونتيا او ښايست ته وايي، لکه څنګه چې هر کال د نړيوالو له خوا دنړۍ په نجونو کې د هغې ظاهري صورت ته په پام سره د ښکلا مالکه ټاکل کېږي دا هم درسته ده، اما ددې نه هم سترګې نه شو پټولی، چې د هېوادونو پولې او ټولنيز معيارونو ښکلاته بدلون ورکولی شي، زه چې په امريکا کې اوسېدم ښکلې نجلۍ هغه وه، چې ډېر ملګري، طلايي زلفې، شنې سترګې او بې پردې جامې به يې لرلې، خو دلته په افغانستان کې بيا هر څه ددې برعکس دي، نو يو انسان ته ښايي چې معنوي او ظاهري ښکلا دواړه ولري، زه فکر کوم چې دغه دواړه ښکلا ګانې په ګډه يو دبل تکميلوونکې او د ښکلا د يوې سترې هستۍ انځورونکې دي، ظاهري ښکلا فطري اړخ لري، او دښکلا د خالق ورکړه ده، خو په معنوي ښکلا چې په وجود کې باطني اړخ لري،دانسان په لاس کې ده چې فصل يې دهغه د زيار او هڅو له سمندره خړوبيږي، او د حاصل مرحلې ته رسي.
استاد خبرې بس کړې او شا ته يې اشاره وکړه، چې پاڅه ورو مې کتل ګورم چې نيلوفر ګوته اوچته کړې پاڅېده او خبرې يې په حيا ناکه لهجه پيل کړې
استاده پښتانه ولې وايي چې
دا خپل ښايست راته بلاشو
چې چېرته ځمه هلته بل شي سره اورونه
نيلوفر کيناسته او استاد خبرې وغځولې
لورکۍ خبره داده چې زموږ په ټولنه کې ډېرې نيمګړتياوې شته، دلته ټولنيز اداب نه مراعت کيږي، لا د افهام او تفهيم فضا نه ده غوړېدلې، ستا ټپه اصلاً ديوه ښکلي يا په بله اصطلا ح د ښکلا د څښتن شکايت دی، چې مطلب مې انسان دی، هغه ګوري چې د هر چاله خوا ځوريږي شپيلي پسي وهل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي، او د هغه چا چې ښکلا نه پرې لورېږي، ډول ډول خبرې پسې کوي نو ځکه هغه د بدرنګۍ ارمان کوي، چې ای کاش خدای ج بيخي ښکلې پيدا کړې نه وی
استاد لا خبرې کولې چې د کره کتنې استاد ور ټک ټک کړ، او د خبرو موضوع واوښته، خو ددې ټول بحث په جريان کې د ښکلا د لفظ هر تکرار په ما خولې راماتې کړې وې او په زړه کې مې د درد څپې په خوربدو وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

زه په زړه کې همدغه دردونو خوړلم ، کله به په ويښه هم د کلي کوڅو او کروندو ته تللی وم، او د يو چا لپاره به مې د باز محمد کاکا لاسونه ښکلول، تر مړاوو بڼو لاندې به د تورو حياناکو سترګو په ننداره بوخت وم خو د تربګنۍ او دښمنۍ تور د بوالونه به مې مخ ته ودربدل
مور او پلار به مې چې ماذيګر د کور په انګړ کې سره کېناستل نو زما په اړه به يې خبرې کولې، پلار به مې مور ته ويل
خدای ج خبر چې دا الک به کله د ښار رنګ اخلي،هروخت يې د ټوغکي وهلي چرګ په څېر په ويښه سترګې پټې وي
زه نه پوهېږې چې ده هلته څه ليدلي، دلته په ښار کې مې ورته هر څه برابر کړي، چې څه ووايي ورته حاضر وي، اخر دا نجونې(خورګانې)مې هم په کلي کې رالويې شوې خو ته ګوره چې راغلې بيا يې ولاکه د کلي نوم هم اخستی وي.
ددې خبرو په مهال به ډېر ځله ما يوازې کتاب مخې ته کتاب نيولی وو ، خو زړه او حواس به مې دواړه د مور او پلار خبرو ته څک وو.
د پلوشې به چې ماته پام شو ، نو د يو شرارتي موسکا سره به يې يوازې سترګې کش غوندې کړې، او ما ته به يې په مانا داره نظر وکتل.
زه پوهېدم چې پلوشه په هرڅه خبره ده، ممکن هغه مهال چې په کلي کې اوسيدو ، خپله ښکلا څه ورته ويلي وي، ځکه د هغوی تر مينځ به دتربګنيو او دښمنۍ سره سره زموږ په ګډه باغچه او د چينې په غاړه خبرې تبادله کېدلې، خو د مشر ورور په توګه په هغې دومره ګران وم، چې دا هر څه يې د راز په ډول ساتل زه خپله هم ځېنو هغو بدلونونو ته حيران وم، چې په ځان کې مې حس کول او په ښار کې د استوګنې وروسته راته پيدا شوي وو ، تل په يوازېتوب کې خوښ وم، او په ځوانه ځوانۍ کې دلويانو غوندې عادتونه راکې پيدا شوي وو ، هر څه ته مې له پخوانه په ځير ځير کتل، خو په هر څه مې دومره زر باور هم نه کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به لرغونې کیسې رایادې شوې، چې ما په کلي کې لوستې وې او څه مې سپین سرې انا راته کړې وې، په هغه کیسو کې به مینان اکثره وخت غرونو او ځنګلونو ته تلل اویاتبنتېدل ، او هلته به په ریاضت،راز او نیاز بوخت وو ، کله به مې فکر کاوه چې د زړه له تله مین یم او له زړه مې کله هم غرنۍ ښکلا نه وځي

زه پوهېدم چې د ښار نه وړاندې هلته په یوه سمسورکلي کې چې د یوه بهاند سیند په غاړه اباد وو تر مړاوو بڼو لاندې تورې غتې او له حیا ډکې سترګې د خپل تربورلار څاري، خو ددغه ځار په مقابل کې د تربګنۍ او د ښمنۍ تور دېوالونه ولاړ دي،ما به لیدل چې ښکلا ما هم نه شي هېرولی، هغه به هر سهار او ماښام د بالاخانې بام ته خیژي او کلي ته به له ښاره راغلی سرک څاري.

کله به دا وېره هم راسره وه، چې هغې به په ما باور له لاسه ورکړی وي، فکر به کوي چې زه د ښار په نجونو کې ورک شوی یم، همدغو اندېښنو زه د یوازېتوب په ناروغۍ اخته کړم،نور چې د مور او پلار له پرلپسې پوښتنو ګروېږنو په تنګ شوم، یوه ورځ مازدیګر مهال همداسې له کوره ووتم د ښار په وړاندې څنډه کې مې په یوه لوړه غونډۍ سترګې ولګېدې چې څو شنې ونې او اوسپنیزې پایې پرې ولاړې وې،یو چېپتړ او د څو کلاسیکو شاعرانو دیوانونه مې راسره واخیستل چې یو د رحمان بابا او بل د حمید مومند وو ، له ځان سره مې یوړل ما ته د ښکلا یاد او یوازیتوب دا فایده وکړه، چې مطالعې او درس ویلو ته یې مجبور کړم،ډېر وخت به مې د حمید مومند تلپاتې شعرونه ویل،او د ژوند انځورونه مې په کې موندل د هغې ښکلا په اړه مې فکر کاوه، چې دحمید مومند صیب غوندې عظیم شاعریې د داسې دردونکو خومینه ناکوشعرونو پنځولو ته مجبور کړی وو.

حمید بابا راته د شاتو دهغه مچۍ په څېر ښکارېده، چې د ګلونو زړه ته ورننوزي، له هغه نه رنګارنګ شیره راټولوي او بیا ورنه شات جوړوي، دهغه په تلپاتي شعرونوکې دمینې داسې خواږه انځورونه او خواږه دردونه د ورېمې په څېر نغښتي وو.دردېدلوزړوته په اسانۍ سره ننوتل.

غونډۍ ته په رسېدو مې د یو ه ختیین جومات په رنګه مناره سترګې ولګېدې، چې په خپل لرغونتوب سره سره په ویاړاورعب سره ولاړه وه ،او توتکیو ورنه طوافونه کول دا همدغه د ابراهیم بن ادهم جومات وو، چې په لیدو یې له واره د خپل کلي لرغونې او زړو جومات را په یاد شو، چې په ماشومتوب کې به مې د ملا بهادر نه په کې د الفبا سپاره لوستله، د کلي ټول ماشومان به راسره په یوه قطار کې ناست وو، هاخوا به دنجونو په قطار کې ښکلا هم د سبق په ویلو ټالونه خو ترمینځ مو هلته هم د تربګنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه ولاړ وو.

د ابراهیم بن ادهم په جومات کې مې زړه ایله یوڅه تسکین پیدا کړ، په کتابونو او ذکر، فکر کې مې پنا ه واخیسته، ما د ابراهیم بن ادهم په اړه ډېرې کیسې اورېدلې وې، په ذهن کې مې د هغه یو ډول څېره انځور کړه، او په یوازې و غځېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپبه پس په کلي کې وم، د غرمې لس بجې وې، په کلي او کرونده کې مړاوې وږمه چلېده، د شولو په فصلونو کې د چنگښو منظم اوربدل کېده، له باغونو او باغچو د مرغانو اوازونه راوتلل، د غنمو د رسيدلي فصل د يوه پټي په پوله ناست وم،وړې مې شکول او ځان مې ورسره بوخت کړی وو، د ښکلا دوی باغچې ته مې کتل، چې د نجونو او ماشومانوشو په کې شور وو، ګورم چې بازمحمد اکا زما خواته راروان دی، ما غوښتل لاره ورنه چپه کړم، خو د هغه په شونډو د معمول خلاف موسکا خوره وه او ما ته يې کتل، په رارسېدو يې غېږه راته خلاصه کړه.
واه واه سترګې مو روښانه.
سلطان وراره مې راغی، ايله په ايله چې د مودو وروسته درياد شوم.
په غېږه کې يې ټينګ کړم، خو زما خوله له حيرانۍ وازه پاتې وه، بازمحمد کاکا او په کې د داسې بدلون راتلون، حيران وم
دواړه په مينه د هغوی کور ته لاړو، زړه مې له خوښې باغ،باغ وو، په انګورو کې د ونې سيوري ته کېناستو، ګورم چې ښکلا مو مخې ته چای کېښود، او د لومړي ځل لپاره يې د سترې مشې لاس راکړ، تر مړاوو ښو لاندې توري غتې او له حيا ډکې سترګې، او غښتلي اندامونه، چې ترمينځ مو نن د کرکې او تربګنۍ د ېوالونه نړېدلي وو،
خو ای کاش !
دابياهم ديوه ناکام مين خيال وو
په حقيقت کې هېڅ نه وو
چا مې په تندي لاس راکېښود او زما د پلار په غږ يې په مهربانه لهجه وويل:
پاڅه شاباس اودس تازه کړه، له غږه د جمعې وخت دی.
پاڅېدم د يو ې سپېڅلي قوارې او نورانې مخ خاوند مې مخې ته ناست وو ،او د حميد مومند د ديوان پاڼې يې اړولې، په ټول جومات کې چوپتيا خوره وه، په شلګونو بوډاګان او د پاخه عمر خاوندان په ذکر بوخت وو، همدغه کس چې زه يې پاڅولم د جومات ملا امام ملا شمس الدين وو ،په لومړي ځل وپوهېدم چې يوه اومهربانه انسان دی په څېره کې يې نوراني وړانګې حس کېدلې ، په پوهنتونونو کې يې هم د زده کړې مخالفت نه کاوه، ويل يې چې په يوه کورس کې انګلسي او کمپيوټر زده کوي، او خپله هم يو وخت د پوهنتون محصل وو ، چې بيا يې د شرعياتو پوهنځی د کورنيو ستونزو په سبب په دوهم ټولګي کې پرېښود.
ملاشمس الدين د رحمان بابا اکثره شعرونه په يادو ياد کړي وو، او زما د ورتګ سره به يې د حميد مومند شعرونه لوستل، او داسې ارام به ورته ناست وو، لکه کوم مقدس کتاب چې مطالعه کوي، ځينې د خوښې بيتونه به يې په کتابچه کې ليکل، او کله کله خو به يې وربانديې تبصره کوله، يوه ورځ يې د مازديګر له لمانځه وروسته راته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطانه ! مورې ته يې په ښوونځي کې ويلي وو، چې عبدالحميد صيب ته موشگاف هم وايي، چې د وېښته سوري کوونکې مانا لري.خو زه اوس پوه شوم چې هغه ته دغه لقب ورکړه څومره په ځای ده، زه پخوا يوازې د عبدالرحمان بابا سره بلد وم، اوس فکر کوم چې عبدالحميد صيب هم يوه بله ستره هستي ده.

ته دې ته گوره

دا زما له غمه شين زړه په کې خيال د يار د شـــونډو
هسې رنگ زېب او زينت کا لکه مې په شنه پياله کې

د ملا شمس الدين له خولې د دې بيت اوربدل، او انتخاب زما لپاره يو لوی افتخار وو، خو وروسته پوه شوم چې د هغې په زړه کې داسې څه نه شته، يوازې په شعر کې کاربدلې او نادره تنبيه او ژوره نازکخيالي يې مطلب ده.

د هغه سره له څه وخت تېرولو وروسته پوه شوم، چې د شعر دوزن،قافيې، معاني او ادبي فونونو په اړه پوره معلومات لري او فکر يې يوازې په ديني کتابونو کې نه دی محدود کړی.

هغه د خپلې ټولنيزې پوهې اوغوره اخلاقو په سبب د تېرو لسو کالو په سبب د جومات ملا وو، د کوڅې يوه شتمن کور پيسې ورکولې چې د هغه په معاش کې حسابېدې ، بله مهمه لا دا چې واده يې هم په مينتوب کړی وو.

د ابراهيم بن ادهم په جومات کې له وخت تېرېدو ، او د ملاشمس الدين سره له بحث او مجلسونو مې دومره گټه واخيسته، چې ډېرې اندېښنې مې له ذهن ووتې، له ژورې مطالعې سره روږدی شوم،په ټولگي کې د نجونو نازدانه کتو،اداگانواو خبرو دومره اثر رابانديې نه کاوه، او د ډېرې په څېر وچ کلک وم.

خو ديوې غرنۍ ښکلا انځور، تر مړاوو ښو لاندې تورې غتې له حياډکې سترگې،غښتلي اندامونه او دتربگنۍ او دښمنۍ تور دېوالونه لا هم له ځای وو.

يو مازديگر چې په جومات کې ناست وم، خبرشوم چې ملا شمس الدين د دوو درېوو ورځو لپاره کلي ته د خپلو دوستانو ليدو ته تللی وو، هغه ماته ويلي وو چې اصلاً د کلي سړی دی، خو وروسته ښار ته راغلی، په زړه کې مې ووېل چې څومره بختور دی،چې کلي ته د تلو اجازه خو لري، هلته به هر څه گوري.

زماسره همداويره وه چې پلار به مې لا اوس دا هم وايي چې هلته پنتوني (پوهنتوني)هلکانو ته خطر دی، څوک ورته په ښه نظر نه گوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماښام وختي له جوماته ووتم، کتابونه مې په څمکه کېښودل او د بوټونو په پېښو کولو لګیا شوم، ګورم چې د جومات درو ته یوه ښځه چې کوچیانۍ جامې یې په تن دي،له یوې وړې څلور کلنې نجلۍ سره ناسته ده، وړه ماشومه په خاورو کې خلې وهي او ښځه د جومانه راوتونکو لمونځ کوونکو ته له هیلې او سواله ډکې سترګې غړوي، د ښځې په لیدو مې زړه ټکان وخوړ، په سترګو کې یې په سلګونو هیلې په څپو وې او یو ډول زړه راښکونتیا په کې موجوده ده

د ابراهیم بن ادهم د جومات مخې ته کله هم د ښار د نورو جوماتونو غوندې سوالګر نه راټولېدل، ددغه ښځې راتګ هم دمعمول خلاف وو، خو ما چې کوم سوالګر لیدلي وو له هغې سره یې فرق لرلو، بله دا چې د کلیوالو او کوچیاني جامو نه راته کومه کلیواله ښکارېده ، او له واره پرې پوه شوم چې سوالګرۍ ته یې نوې مخه کړې، او د ښار د ماهرو سوالګرو غوندې نه ده

زما د ودرېدو په مهال هغه خپلې سترګې د حمید مومند په دیوان ګنډلې وې،او په څیر څیر یې د یو خریدار په سترګه ورته کتل، له جېبه مې یو شلګون راویوست،خو وروسته زړه نا زړه شوم په دې نه چې په پیسو مې زړه نه کېده، په دې چې د هغې په مخکې نه د پیسو کوم نوټ وو، او نه یې په ژبه له مانه سوال کړی وو، له دې وېرې چې هسې نه څه راته ووایي،غلی ورنه تېر شوم ، د هغې له معصومې څېرې او اشنا سترګو پوره اغېزمن وم، او تر کوره مې په خیال کې ګرځېدې، کله به مې ځان په دې ملامتوه چې ولې مې پوښتنه ورنه ونه کړه؟

ولې مې ورته ونه ویل؟

چې څه مجبوریت لرې؟

او دا ماشومه درسره څوک ده؟

له کوم کلي راغلې یې ؟

ماته د هغې له سترګو معلومه شوه چې سوالګره نه ده، بس دا زماا شتباه وه چې بې جرئته او بې زړه شوم، هغه یو کلیواله وه دیوې کلیوالې په ژبه د یوه ښاري په ځای یو کلیوال ښه پوهیږي، زه په خپلو کلیوالي جامو کې اشنا او کلیوال ښکارېدم نو ځکه یې په لېوالتیا لومړی په ما او بیا زما په کتابونو سترګې خښې کړې وې.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلارمي د کوټې په غولي زما له خورګانو سره د سطرنج په لوبه بوخت وو د ټوکو او خنداګانو اوازونه يې ان په انګړ کې اورېدل کېدل مور مې کړکۍ ته نږدې قران شريف په داسې اواز تلاوت کاوه چې يو ازې د شاتو دمچۍ غوندې بنګاری يې اورېدل کېده پلوشي څو ځله پرله پسې زما پلارجان ته ماتې ورکړه او ټولو ورپورې وخندل په وروستي ميدان کې يې پلوشې ته په سر يوه سپکه څپېړه ورکړه او په خندا شا په تخته وغځېد .

زما په ليدو په ځای کې لږ راسم شو

سلطانه ځنګه يې کلی دې ياد پرې او که نه؟

زړه مې ټکان وخوړ په زړه کې راته لږ څه شک پيدا شو چې هسې نه...............

خو بيامې ځانته په خپله ډاډ ورکړد پلار به مې چې طبعه جوړه وه نو بيا به مو ټوله شپه ورنه خوب نشو کولی ټوکې ټکالې او خبرې به موکولې

زماخواته يې وکتل زياته يې کړه

بچيه کليوال خلک به کله هم له وخت سره روان نه کړې زه په ماشومتوب کې تا غوندې په کلي مين وم خو وروسته وپوهېدم چې هغوی له وخت سره حرکت نه کوي او انسان بايد شېبه په شېبه خپل ژوند ته بدلون ورکړي د وخت له کاروان سره حرکت د هوښيارو انسانانو ځانګړتيا ده خو کليوال د خپلو ټولو خوبيو سره سره دغه نيمګړتيا لري ددې په ځای چې له دغه کاروان سره روان شي تربګنۍ او دښمنۍ کوي د پولې او پټي په سر خپل دوستان خفه کوي حتی وژني يې....

د پلارخبرو يو ځل بيا کلي ته بوتلم او په ناسته ټال وزنګولم .ترمړاو بڼو لاندې تورې غټې حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د تربګنۍ او دښمني ولاړ تور ديوالونه.

پلار مې چې زه چورتي وليدم په خنداشو فکر يې کاوه چې نصيحت به يې زما سترګې غړولې وي.

بچيه ژوند د بزکشۍ لوبه ده دلته به د خپل هدف سرلکی اوچتوې او منزل ته به ځان رسوې دلته که پاتې شوې بيانه يو ازې چې ناکام بلل کېږې بلکې د خلکو پيغورونه دې هم انتظاردي بيا يې د تلوېزون بټن ته زور ورکړتلويزون روښانه شو او د کابل پوهنتون منظره په کومه علمي خپرونه کې راڅرګنده شو ه د ناجو او صبر ترونو لاندې نجونې او هلکان چې فيشني او نورې حيرانونکې جامې يې اغوستې وې ګرځېدلې د نجونو په لاسو کې دلاسي بيکونو سره سره يوه يوه کتابچه ياکتاب هم په لاس کې وه او دومره سينګار يې کړی وو چې ته به وايې په کوم واده کې يې برخه اخستې ده

د پلار له ګوتو مې له ډېرې حيرانۍ دتلويزون ريموډولوېد

په تعجب يې زياته کړه واه واه داد کابل پوهنتون دی که د نبراسکا بيايې ماته وکتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویه وړاند ې مې د بزکشۍ خبره مې درته کوله ګوره ته خو هم د همدغه پوهنتون محصل یې پام چې په دغه لوبه کې زړه ونه بایلې او په کوم رنګین جال کې ښکېل نه شې ماته پښتون (پوهنتون)معلوم دی پوه هلکان هر وخت د نجونو د توجه وړوي په یوه او بله لاره د هغه د موقف د ټیټولو په هڅه کې وي خوډېر هوښیار اوسه په دې وخت کې مې مور قران شریف کت کړ لنډه دعا یې یې وکړه خو پلار مې پرې غږ کړ دعا ګاني ځان ته مه کوه کله کله مورې ګناګاران هم په کي یادوه خپله خواسې ام(هسې هم) د خدای (ج)ګناګاریو مورمي ورته راوکتل

سرېه !وایي چې خوسکی د په اخور رالوی شوبیایې د غاښ کتلو اجت (حاجت) نشته نه پویګم چې څنګه دې د ملایانو غوندې نسیتونه ورته شروکړي

پلار مې وخندل ځواب یې ورکړ

ګرانې په دې مسائلو ته نه پوهېږې دا ښار دی څه زمونږد غونډۍ کلی نه دی چې له هر څه دې بې پروا شو په تلویزون کې د یوې ښکلې سندرې په راتلو ټول سندرې ته څیر شول او زما په خیال کې د غونډۍ کلي کلاګاني تر مړاوو بڼو لاندې تورې غټې غټې حیاناکې سترګې او غښتلي اندامونه راوګرځېدل وروسته له دې به چې هر ماښام د ابراهیم ادهم له جوماته راووتم نو هلته وړاندې به دد ېوال سیوري ته یو لوی او بل کوچنی سیوری ښکارېده چې زما خواته به یې په لېوالتیا سره راکتل او ماته به یې سترګې یو ډول اشنا ښکاره شوې خوډېر زر به د تیارو په څپو کې ورکې شوې او تربېمې به هر څه پنا ه کړل.

یو ورځ مازدیګر په جومات کې په تنګ شوم کتابونه مې راسره واخیستل او د جومات وړوکې برنډې ته ووتم ګورم چې هماغه ښځه د جومات وره ته نږدې ناسته ده ښکلې کوچیاني جامې یې په تن دي او له ماشومې سره یوځای زما په خوا راګوري دا لومړی ځل وو چې هغې ته مې مخامخ وکتل په نظرکې یې د زړه راښکونتیاسره یوډول وېره،او لېوالتیا هم نغښتې وه تر مړاو بڼو لاندې غټې تورې او حیاناکې سترګې او غښتلي.........

نه نه وچ کلک اندامونه د هغه سره نه د سوالګرې پیسې وې او نه یې د سوالګرو په څېر هرچاته لاس نیوه ماډېرې سوالګرې لیدلې وې چې د جوماتونو مخ کې به ناستې وې او د لمانځه نه وروسته به یې لمونځ کوونکي له لمنې رانیول او پیسې به یې غوښتلې

زه نه پوهېدم چې د هغې سترګې راته په لومړې ځل ولې دومره اشنا ښکاره شوې هغه نه کومه عادتي سوالګره او نه د سوالګرۍ په چل پوهېده په زړه کې مې ویل چې کوم مجبوریت دغه کار ته اړکړې ده او بیاهغه ورته والی چې د ښځې او وړې ماشومې نجلۍ په څېروکې وو بیخي د حیرانۍ وړوو

یوه ورځ دجمعې په ماسپښین دجمعې له لمانځه وروسته ملا شمس الدین راته وویل چې ډېره حیاناکه ښځه ده ماته کومه اطرافي پښتنه ښکاري چې د شرم او حیانه د ښار په نورو برخو او واټونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې سوال نشي کولی باید د جمعې په سر یوه غونډه وکړو او له خلکونه کومک ورته وغوړاو خدای او وس چې هر څه وشول اخېر دواړه هم پښتانه یو د کلي اوسیدونکي یو.دهغې په څېرژوند موکړي.

د ملا شمس الدین دا خبره مې خوښه شوه اوپرېکړه مووکړه چې خبره یې د جمعې په سر یاده کړو

زه به د هغه په لیدو هر وخت له یو ډول ذهني کشمکش سره مخ وم اخېر هغه ماچېرته لیدلي !؟ تر مړاو بڼو لاندې تورې غټې او حیاناکې سترګې چې هروخت به یې لومړی زما په لاس کې کتابونو او بیا ماته نیولې وې او حیران حیران به یې راکتل فقط لکه په چاچې د غرغرې حکم شوی وي خوپه دړه د ودربدو په مهال پړې وربانديې پرې شې

دملاشمس الدین سره تر دغه تصمیم وروسته مازدیګر له جوماته راووتمه زړه مې راغونډ کړ هغې له حیا ډکې سترګې زما په لاس کې د حمید مومند په دېوان ګنډلې وېبو پنځوش ګون مې له جیبه راووست او په چوپه خوله مې ورته ونیوه خو هغې سر ښکته کړ او زما د توقع خلاف یې کومه لېوالتیا څرګنده نه کړه بیا مې غږ ورباندې وکړ

واخله !!!

ورو یې تر ژبه لاندې وویل

نه...مننه

په حیرانۍ مې ورته وویل

نوڅه غواړې ؟

هغه.....هغه.....کې... کتا

نوره غلې شوه د ماشومې نجلۍ په سر یې لاس راتېرکړ او له ویښتو سره یې ځان مصروف کړ

یو قدم وروړاندې شوم

څه غواړې ؟

هیڅ هم نه هسې دلته کینم

سرمې درد وکړه چوفه خوله روان شوم او دمخامخ واټ لاره مې ونیوه

عجیبه ښځه ده هم سوال کوي اوهم له کبر او غرور ډکه ده

هسې دلته کینم ------هسې دلته کینم

دا جمله مې څو ځله په سرکې وکړنګېده

کور ته په رسېدو خپلې کوټې ته لاړم وړاندې په انګړ کې پلوشه تر ونې لاندې ناسته وه او له نورو خورګانو سره یې د کومې مجلې پاڼې اړولې او ټولو خندل په کوټه کې اوږد وغزېدم د مایوسۍ اوماتو تر بوج لاندې وم ځان مې په دې ملامتوه چې ولې مې د خپلو خورګانوغوندې خپله بڼه له په ښارکې بدله نه کړه ولې دهغوی په څېر خوښ او خوشحاله ژوند نه لرم اخېر دوی خوهم په کلي کی رالویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې وې هو زمانه يې هم خوږې همزولې او ملګرې هلته پاتې دي خونن له کلي دلته زياتې خوشحاله دي بله دا چې وخت ناوخت خپلې ټولګيوالې نجونې کورته راولي ټوکې ټکالې ورسره کوي
کلي مې په خيال کې وګرځېده
ترمړاوو ښو لاندې تورې غټې او حياناکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمينځ د دښمنۍ او تربګنۍ تور دېوالونه.......بېرته جومات ته راغلم
هغه ښځه چې هره ورځ يې وينم اشنا اوله زړه راښکونتيا ډکې سترګې تر مړاوو ښو لاندې حياناکې سترګې او داسې سترګې چې نظريې پوره ورخطاکړې يم اوځان راته په سيندلاهو ښکاري
تلويزون مې چالان کړ
په يوه شنه او سمسوره دښته کې د يوه کليوال زلمي ترمخ د وزو او پسونو رمه روانه وه لونګۍ يې په سر او ډانګ په لاس په رمه پسې روان دی او له ځان سره کومه سندره زمزمه کوي

سترګې مې ډکې ډکې کېږي
د لېونۍ مينې د لاسه

په دښته کې له شپونکي سندرغاړي سره يوه کوچۍ پيغله لرې لرې ګرځي کوچياني جامې يې په تن تر مړاوو ښولاندې حياناکې سترګې په غلاغلا د زلمي شپانه د راتلولاره څاري

نه چا جانان کړمه زه
نه چاارمان کړمه زه
له سندرې سره يو ځای په شنه دښته کې روان وم او کليوالې منطرې مې په خيال کې ګرځېدې په چورتونو کې ډوب تللی وم چې ور ټک ټک شو
پلوشه راننوته په خنداسره يې زياته کړه
واه واه لالاجان مې په ويښه خوبونه کوي په ځای کې راسم شوم پلوشه مې ترڅنګ کښېناسته اوخپله کتابچه يې وغوړوله
په بې خبرۍ مې ورته وويل
د څه لپاره راغلې !؟
زما د غوصې په ليدلو په مصوعي ډول جدي شوه
هسې ماويل يو څوپوښتنې راته حل کړه چې صبامې په معلم صيب ونه وهي
ورته مې وويل
مهرباني وکړه ډېرورخبروته ضرورت نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددري دکتا ب درې لغتونه مې ورته مانا کړل
د کتابچې پاڼه يې واړوله په غټو کرښو يې د ښکلا ليکلې کلمې ته ګوته ونيوه
لالاددې په مانا هم نه پوهېږم !
زړه مې ټکان وکړ
د خيال مرغه مې بېرته غرنيو ورشو ګانو ته لاړ يوې غرنۍ ښکلامې په ذهن زرينې اونرمې منګولې ولګولې ترمړاوو بڼو لاندې تورې غټې اوله حيا ډکې سترګې غښتلي اندامونه اوترمنځه مودتربګنۍ اودښمنۍ ولاړ غرونه
خور مې راباندې غږ وکړ
اخېرپه پوهنتون کې يې څه سخته پوښتنه خو مې درنه نه ده کړې
په ځای کې راسم شوم
فکر مې ګډوډ شوزړه مې غوښتل چې يوه درنه څپېړه ورکړم خو هغې وار ړومبی کړ
وروړجانه دومره هم بې عقله نه يم مطلب مې دادی چې ددې ښار د خلکو ژبې ته څنګه اوړي ؟
بد بد مې ورته وکتل
له ځانه سره يې په لوړ اواز وويل
زيبايي ....زيبايي.........
له کوټې ووته او وريې بند کړ
سبا ورځ چې د پوهنتونه راغلم په کورکې مې ډېر وخت تيرنه کړ د ماسپښين لمانځه ته د ابراهيم بن ادهم جومات ته روان شوم فکرونه مې هماغسې د تېرې ورځې په څېر ګډوډ وو د جماعت له لويې لرګينې دروازې نه د ننوتو په مهال چا د لمنې نه کلک ونيولم
کاکا......کاکا
يوه وړه ببر سرې نجلۍ ولاړه وه او کوچنی کاغذ يې په ګوتو کې کلک نيولی وو اومخامخ يې راته وکتل
کاکا دا.....
خبرې يې بندې کړې او کاغذ يې راته ونيوه په بيړه مې ترې وپوښتل څه دي ؟
په ماشومه ژبه يې ځواب راکړ
کاغږژ(کاغذ)دی
کاغذ مې پرانېست په ښکلي پښتو خط پرې ليکل شوي وو
ښاغليه ښښنه غواړم ستا په زړه کې به د ګڼو شکونو د الفاظو مچۍ راګومبېدلې وي او هره شېبه به دې چيچي خو زه مجبوره يم هغه هم په دې چې زه کومه سوالګره نه يم ستا نه زما د غوښتنې مطلب د حميد مومند صيب ديوان دی هيله کوم چې د يو څه وخت لپاره يې راکړې چې د خپلې تنهايۍ د غمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وژاړم ډاډه اوسه چې امانت به دې خوندي وي هیله کوم چې بل ډول شکونه د ې ذهن ونه خوري که باور راباندې نه لرې د جومات مخامخ پلازې ته د غونډۍ تر څنګ وړاندې خړې خیبمې زمونږ د استوګنې ځایونه دي
په درنښت
یوه بې کوره
سر راباندې وکرځېد مخامخ مې وکتل هېڅوک هم نه معلومېدل وړاندې پلازې ته مې وکتل له کوڅو نه اخوا د غونډۍ په خالي لمنه کې کېږدیو ته ورته څو د رنګارنګ جنډونه جوړې خیمې ولاړې وې.
په لاس کې مې د حمید مومند دیوان ته وکتل او بیا نجلۍ ته ځیر شوم چې د شلېدلو او زړو بوټو په څوکه یې ځمکه وهله
ور وړاندې شوم
داچا درکړ
ابۍ
ستانوم څه دی چګوفه (شګوفه)
زړه نازړه مې کتاب ورکړاوجومات ته ننوتم
فکر مې ګډوډ وو د لیک توري او کلیمې مې په ذهن کې وګرځېد ې یوه شوم چې د کوم بې علمه او شډل مغزلیکنه نه ده اونه یوازې لوستي کس لیکلې توري او الفاظ یې د کوم عادي لیکوونکي د خولې نه دي راوتلي
یوساعت وروسته چې ملا شمس الدین راغی ټوله کیسه مې ورته وکړه خو هغه دومره جدي ونه بلله یوازې په دې یې ټینګار ورکړ چې اړخلک دي له کوم ځایه رامهاجر شوي د ماښام له جمعې ورسته به د مرستې یو غږ ورته وکړو دغه سیا سره ماته ډېره درنه او حیاناکه ښکاري بیایې وخندل
خو د عبد الحمید صیب دیوان دې هسې له لاسه و یوست ما به هم کله کله خپله ورکه په کې لټوله
ورته مې وویل چې امانت مې ورکړی له خیره ببرته یې راسپاري .
ملا شمس الدین وخندل
سلطانه د یوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده انسان په دې ښه ښکاري چې په سینه کې یې د ترحم او مهربانۍ ډک زړه ولري او په هر چاو سوزېږي
په شونډو مې خوره موسکا ورکه شوه
د ملاشمس الدین خبرې مې په سر کې انګازه وکړه
سلطانه د یوه انسان ښکلا په جامو او ظاهري مشخصاتو کې نه ده د ښکلا کلیمه مې څوځله په زړه کې تکرار کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ورو ورو یوې غرنۍ ښکلا ته لاړم تر مړاو ښو لاندې تورې غټې او د حیا ډکې سترګې او غښتلي اندامونه او ترمینځ مود تربګنۍ او دښمني تور دیوالونه !
وروسته له دې ورځ په ورځ بدلېدم فکر مې کاوه چې یو څوک مې له شا رانیسي او شپه په شپه راته نږدې کېږي په خوب کې به هم یوې نااشنا سوالګرې منډې راپسې وهلې خو نظر او سترګې یې سوالګر ې نه وې درناوی ،حیا ،او کلیوال غرور په کې له ورایه څرګند وو خو ددې سره سره مې د خیال او فکر په بدیا کې خپله ورکه ښکلا لټوله ملاشمس الدین هم هر ځل د فطرت او تقدیر پرېکړو ته د سر ټیټې مشوره راکوله او ویل یې چې تقدیر ته ځنان سپارل د هوښیارانو کار دی د جومات دننه د هغه دا ډول خبرو دومره اثر درلود چې پرېکړه به مې وکړه چې په ټول عمر کې د کلي او ښکلا نوم بیا وانه خلم ټول وخت به پوهنتون استادانو او درسونو ته ورکوم نور به د خپلې کورنۍ سره ددې ډول چلند په ځای زما هر څه په مینه او خندا سره ترسره کېږي له دې نه دوه ورځې نورې تېرې شوې خو هغه سوالګره نجلۍ او ښځه مې بیا د ابراهیم بن ادهم د جومات په مخ کې ونه لیده ددې وېره راسره وه چې د حمید بابا شعرونه یې راڅخه وړي نه وي اوبې وعدې شوه خوملاشمس الدین ویل
-ضرور به یې راوړي
دریمه ورځ چې مازیګر د جماعت د کړکۍ ترڅنګه ناست وم او دمازیګر د زیړو رنځورو وړانګو ننداره مې کوله هماغه نجلۍ مې ناڅاپي مخکې راپیدا شوه
کاکا کتاب ....
په لاس کې یې د حمید مومند دېوان وو ترې و مې پوښتل دادې چاته وړی وه خو نجلۍ رډ رډ راته کتل او په منډه له جوماته ووته د کتاب پاڼې مې واړولې له پاڼو یې داسې مالومېده چې که پوره نه وي نو نیمایي خویې مطالعه شوی دی ځکه چې ځینې پاڼې یې په ګوتو تورې کړې وې او د پنسل ځینې نښې په کې وې ددېوان په مینځ کې یوه سپینه پاڼه ایښې وه راوچته مې کړه او د پنسل لیکنواو کرښو ته ځیر شوم
ښاغلیه !ژوند هغه ګرداب دی چې تل د غرغړو په حال کې وي په دغه ګرداب کې یوازې هغه څوک کامیابېږي چې د لامبو چل ورځي په دغه ګرداب کې هغه څوک ډیر ژر ډوبېږي چې لامبو یې نه وي زده او د ژوند په روان سیند کې د پرمختګ پوري وتو او ځپو ماتو لو توان ونه لري خدای(ج) دې له داسې ګردابونو په امان لره
یو ه بې کوره مرغۍ
احسان دې بیاهم په لېمو
سترګې مې وموښلې شاوخوا مې وکتل وړاندې په کونج کې دوه سپین ږیري په ذکر بوخت وو او خپلې تسبې یې اړولې د جومات له مخامخ کړکۍ ژېړې وړانګې د جومات غولې ته رالوېدلې وې بهر د جومات په برنډه کې خلکو په کوزو اودسونه کول او دمازدیګر د جمعې لپاره یې تیاری نیوه حواس

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ګډ وډ وو مازديګر له لمانځه وروسته د نورو خلاف وختي کور ته روان شوم د هغې د ليک هره جمله مې په ذهن کې ګرځېدله.
په دغه ګرداب کې يوازې هغه څوک کاميابېږي چې د لامبوچل يې زده وي درېيمه او څلورمه ورځ هم راباندي همداسې بې خونده تېره شوه له ملا شمش الدين سره مي هم خبرې کمې کړې وې خپل د پوهنتون درسونه مې لوستل او په خالي وختونو کې مې د پخوا نو شاعرانو شعرونه مطالعه کول يونيم شعر به مې هم که ليکلو نو له کليوالو انځورونو ،غرونو ،دښتو،سيند غاړو او دکروندو په يادونو به مالامال وو چې د ښار ملګرو به مې دغه انځورونه نه خوښول او زړونو به يې چندان او به پرې نه څښلې يوازې زه وم چې په يوازېتوب کې به مې خپل او دنورو کلاسيکو شاعرانو شعرونه لوستل
په پوهنتون کې وم درېيم ساعت نوی پيل شوی وو چې زنګ راغی موبايل مې را بهر کړ دکور شمېره وه په نرمه لهجه يې راته وويل
سلطانه يوځل کورته راشه لالا دې يوڅه ناروغه دی
زړه مې په درزا پيل وکړ په سترګو مې تياره راغله خومخکې له دې چې څه ووايم تلفون يې راباندې پرې کړ اجازه مې واخيسته يوه ټکسي مې دربس کړه او د کورپه خو روان شوم ټول واټونه ګڼې ګوڼې نيولي وو خو هڅه مې کوله چې ځان ژر ورسوم وېرې هم اخيستی وم چې هسې نه کومه خبره نه وي.
کورته ورسېدم پلوشه په انګړکې ترونې لاندې ناسته وه او په څېره يې د خفګان کرښې خورې وې زما په ليدو راغله لاسونه يې په غاړه کې راوچول او په ژړا شوه
سلطانه په لالابيا د زړه حمله راغله روغتون ته يې وړی د کتابونو بيک مې کېښود په منډه له کوره ووتم يوه ټکسي مي ونيوله او د څلوسوه بيستر يزروغتون په لور روان شوم
څلورسوه بستريزروغتون ته مې ځان ورسولوبهرګڼه ګوڼه وه هرڅوک دخپلوناروغانوپه لټه کې سرګردانه ووخوماليدل چې ځينو نمک حراموبه په همدې حالت کې هم نجونواوياهم په نرسانوپسې سترګې وړلې هغه زموږ دمشرانوخبروه يوله لوړې مرکېده بل يې ترسرلاندې ډوډی کتله په پوښتنه پوښتنه مې دپلارکوټه پيدا کړه په منډه ورغلم خودپلارحالت مې ښه ووموړمې سرته ورته ناسته وه زماپه ليدويې خپله ځای ماته پرېښوددپلارحالت مې ښه ووپه شونډويې همېشنی موسکاوغوړېده اوماته هغه وختونه راپه يادشول چې په ماشومتوب کې به مې کومه شوخي وکړه اويابه مې له پلوشې سره جنجال راغی نونوپلاربه مې راته دغوصې په ځای داډول موسکاکوله ، په تندي مي يې لاس ورکېښودخوموړمې خبرې پيل کړې
سلطانه !
اوس ښه دی شکردی چې پخيرتېره شوه اودومره زوروره حمله نه وه لږوروسته له خيره کورته ځوستاراتګ ته هم حاجت نه ووخوښه شوه چې راغلې ، پلارمې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګوکې دهغې خبرې تائيدکړې په بيړه پاڅېدم چې کوم يخ څيزورته دځنبلولپاره راوړم ، له کوټې نه بهر زمادپلاردفتريوهمکاراوډرېورهم په انتظارخونه کې ناست ووپه دهلېزکې مخامخ لاړم ګورم چې ناڅاپه مې يوه وړه نجلۍ مخې ته راغله په سترګوراته اشنا ولګېده په لاس کې يې دجوسويوقوتی ووااوسترګې له يوډول اشنازړه راښکونتياڅخه ډکې وې ، يوه شېبه ورته تم شوم ماشومه نجلۍ په ډېره منډه لاړه اومخامخ کوټې ته چې وريې خلاص وونوته يوډول تلوسې اخيستی وم ورو، ورو وريسې ورغلم وړاندې يوه ځوانه ښځه دوره خواته نږدې په بسترکې پرته وه اوماشومه نجلۍ يې څنګ ته نږدې په کټ کې کېناسته وړاندې ځونورې ناروغانې هم په بستر ونوپرتې وې چې رنګونه يې دمړوپه څېرزېړتښي ووپه ټوله کوټه بې خونده چوپتيا واکمنه وه ماشومه نجلۍ يې په غوږکې وپسېده ناروغې په کټ کې ځان وخوځولواودوره په لوريې راوکتل زړه مې ټکان وکړترمړاووبهولاندې غتې اوله حياډکې تورې سترګې اودغرنۍ ښکلاغښتلې اندامونه مې سترګوته ودرېدل چې ترمخ يې لاهم دتربګنۍ اودښمنۍ توردېوالونه ولاړوو.

هماغه سوالګره اوماشوم چې دابراهيم بن ادهم دجومات مخې ته به ولاړه وه يوڅوقدمه وړاند ې ورغلم اوپه کوټوکې دناروغانوبسترونوته ځيرشوم وره ته په نږدې بسترهماغه ښځې سراښېی ووچې مابه هروخت دابراهيم بن ادهم دجومات مخ کې په سوال ليده خواوس راته ځرګنده شوه چې سخته ناروغه ده په غلچکې ډول مې سترګې دهغې په مخ ولګېدې چې دناروغۍ په سبب يې زېړرنګ غوره کړی ووهغه په اړخ پرته وه اودخپلې ماشومې په وېښتوکې يې لاسونه وهل ببرته په منډه لاړم دروغتون له نږدې کانتين څخه مې تازه مېوې اودمېوې اوبه راسره واخيستې يوځل بياله ذهني کشمکش سره ګېروم دروغتون هماغه دهلېزته چې ورسېدم بيامې وړاند ې په هغې سترګې ولګېدې چې هېڅوک هم ورسره نه ووبې اختياره مخامخ ورغلم دمېوې يوه پلاستيکي کڅوړه مې دبسترمخې ته په اېښې مېزکېښوده ښځې له کټ نه سرراپورته کړاوماته يې وکتل په ټيټ غږ چې حيراني هم په کې وه يې وويل

داڅه دي؟

په جرئت مې ځواب ورکړ

دامېوه ده تاسې ورته ضرورت لری....دومره څه نه دي خوپه ډېرڅه يې قبول کړئ.

ترژبه لاندې يې وويل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه خوتاسې مې ونه پېژندلی !
خبره يې په ستوني کې وچه شوه خوزريې دوام ورکړ
........هوربښتيا تا يوځل له دې نه وړاندې هم په مالوی احسان کړی وو زه احسان فراموشه نه يم بې له دې چې څه حيرانتياوښايم هغه وخت مې په خيال کې وګرځېده چې يوې ماشومې نجلی ليک راکړاودحميدمومنددديوان غوښتنه په کې شوې وه.
بېرته شاته لاړم په وره کې مې بيا پرې غږکړ.
که ماته دمرستې څه اړتياوي نوحاضريم....هوربښتياله ډاکترانوسره خوبه په دري کې کوم مشکل نه لرې ، بې له ځنډه يې ځواب راکړ
مننه زه په دواړوملي ژبوپوهېږم په پښبنورکې زموږ څوګاونډيان کابليان وو.
دشرم تراحساس لاندې ورڅخه روان شوم په وړاندې بسترونوکې نورروناروغانوهم زموږددغه خبروپه جريان کې موږته غوږنيولی ووخولکه چې په پښتونه پوهېدل ځکه يې چندان لېوالتيانه حس کېده.
مافکرکاوه چې هغه کومه ساده کليواله ده خوالفاظويې څرګندوله چې پوره لوستې ده اوهغه دچاخبره يوڅوک ده دپلارخواته مې ورغلم خوترهرڅه زيات ددغه مېرمنې پېژندلوته لېواله وم ((ترمړاووښولاندې توري غټې حياناکې سترګې يې ډېرې ځورونکې اواشنامعلومېدې ډاکترانوويل چې پلارمې دفشارسخته ناروغي هم لري اوله دې امله يې په زړه دحملې چانس زيات د ی ، په همدې خاطردوه ورځې پرلپسې روغتونه ته تلم راتلم اودخپل پلارخدمت مې کاوه خوپه هرځل راتګ سره به مې يوځل خامخاددغه نااشنامېرمنې کوټې ته په څه بهانه سروښکاره کاوه هغه هم که نوردخپل زړه نه وه خومجبوريت پوره راسره اشناکړې وه ناروغي يې معمولي وه نرسې ويل چې فشاريې هم ثابت نه دی اوګڼې رواني ستونزې لري په خوب کې دشپې راپاڅي اودلېونۍ په څېرناري وهي کله جګړې اوبمبارۍ يادوي ، کله ژاړي کله اباباکله يوڅه کله بل څه وايي بس دغه اپلتې ويل دهغه لويه ستونزه ده حتی په وينښه هم ژاړي اوسلګۍ وهي.يوکوچی ډوله بوډايي وخت ناوخت احوال اخلي اوکوم بل سرپرست هم نه لري چې تراوسه دې دهغه پوښتنې ته راغلی وي
له دغې نرسې سره چې نوم يې عاليه ووزمااړيکې ورو، ورو خوږې شوې هغه يوه ډېره خوش باوره مېرمن وه ډېروخت به يې په دې تېراوه چې دخپلوملګرودمعاشونوجايدادونواوژوندغندنه اوستاينه وکړي دځان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاینه کې یې دومره افراط کاوه چې کله به یې ځان له پوهوډاکترانوهم پوه ګاڼه ثوځله مې ورته وویل که ددغه مېرمنې په اړه راته یوڅه معلومات راغونډکړي اودهغې له ژوندنه مې خبرکړي خوهغې ویل چې هغه دچاسره په شخصي ژوندخبرې نه کو ي کله چې داخبرې ورسره یادې کړم دیوډول ناراحتۍ احساس کوي اوشونډې یې مرۍ مرۍ کېږي یوه ورځ یې راته وویل دومره معلومات یې ترلاسه کړي چې ناروغه هلمندۍ مهاجره ده چې له هلمندنه دلته راکډه شوې اوس یې دکاکاسره په کابل کې چیرته شپې تېروي.

یوه ورځ مازدیګر مهال له پوهنتونه ناوخته راغلم اودکورپه ځای روغتون ته لاړم دپلارپه کوټه کې مې ګڼه ګوڼه وه اوګڼ همکاران اودوستان یې پوښتنې ته راغلي وو ماهم مناسبه ونه ګڼله چې ورشم اوله هریوه سره ځان ځان ته ستړي مه شي وکړم مخامخ دهمغې ښځې خواته ورغلم سرته یې ودرېدم هغه په بستره کې ناسته وه اولیکنه یې کوله ګڼې پاڼې یې تورې کړې وې خوزماپه لیدویې په رنګ کې بدلون راغی پاڼې یې تربالښت لاندې کړې اوماته یې ښه راغلاست وویلو په ورخطااوهیاجاني لهجه یې زیاته کړه

ته ډېرمهربانه ځوان یې....

خومایې خبره ورپرې کړه

ناروغي دې څنګه ده؟

ترژبه لاندې یې ځواب راکړ

ښه یم ستاپلارڅنګه دی ؟

بدن مې تودشو حیران شوم چې زمادپلارنه څه خبره ده

ورته ومې ویل زما له پلاره څه خبره یې ؟

هغې پیکه خنداوکړه

دافکرمه کوه داډېره دوه مخې نړۍ ده دایوازې ته نه یې چې له عالیې نه زماپه اړه پوښتنې کوې زه هم دچاپه پېژندلوکې دومره غافله نه یم

زه چوف ناست وم هغې زیاته کړه

وایه ولې چوف شوې دچاپه اړه معلومات حاصلو ل بده خبره ده

ورته ومې ویل

نوم دڅه د ی؟

نوم څه کوې ؟

غواړم ودې پېژنم اوستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دماشوم په وېښتو کې یې لاس راتېر کړاوزیاته یې کړه
دښکلا پېژندل چاته څه ګټه لري خو خیرددی اوس له دې ځایه لاړشه چې اکا مې
راځي وعده کوم چې له هرڅه به خبرشې له کوټې یې روان شوم اودخپل
پلارخواته ورغلم

***

دپلارمې په روغتون کې ټولې څلوررځې پوره شولې اوډاکترراسره وعده کړې وه چې پنځمه ورځ به ښه شي اوکورته به یې رخصت کړوپه دې څلوررځوکې به هره ورځ دپوهنتون نه روغتون ته راتلم پلوشه اومورمې کورته واستو ل زه اوکوچنۍ خورمې له هغه سره پاتې شوو په دې دومره موده کې هره شېبه دهغه نااشنامېرمنې سیورى راباندې خوروو، کله به مې فکرکړچې دهغې ترمړاووېښولاندې له حیاډکې اوښکلې سترګې هره شېبه راپسې دي اوماځان ته راکاږي خوبیابه مې فکروکړچې ممکن په دغه لېوالتیابه مې یوازې ددوی نرسه عالیه پوه وي ، پلارته مې دهغې دلیدوپه وخت بهانه کوله چې بهرپه چمن کې مطالعه کوم پنځمه ورځ دپنجشنبې ورځ وه له پوهنتونه راغلم مورمې هم انتظاروه اوپلارمې روغ رمټ وواودپخواپه څېرېې مجلس کاوه
په خندایې راباندې غږکړ
والکه !دروغتون په کومه نرسه خوبه دې زړه نه وي بایلی ؟
چې هره شېبه رانه ورکېږي
ماوخندل خوپه زړه کې مې دشک یوه څپه تېره شوه بهرته ووتم اودهغې دبسترخواته ورغلم کله چې وررورسېد م په خالي بسترمې سترګې ولګېدې ا و زړه مې ټکان وکړزړه نازړه کوټې ته ورننوتم دیوې بلې ناروغې له پایوازې نه مې وپوښتل چې ددې ځای ناروغه چېرته ده ؟
هغې لومړۍ حیران حیران راته وکتل بیایې ځواب راکړهغه نورښه شوه نن سهارېې په اتوبجورخصت کړه دیوه سپین ږیري سره لاړه
په مات زړه راووتم لاڅوقدمه نه وم تللی چې له شانه چاراپسې غږکړ
سلطانه !
ورومې کتل ګورم چې عالیه راروانه ده اودکاغذونویوبنډل یې په لاس کې دی
سلام لکه چې دناروغ پوښتنې ته راغلی وې ؟داسې نه ده ؟
زه لاچوپ وم چې هغې خپلې خبرې وغځولې
خومتسفانه چې هغې روح دربښلو.
رنګ مې تغیرورکړاوسرراباندې وګرځېد
ریښتیا؟
عالیې زمادرنګ په اوښتوخندل

(c) ketabton.com: The Digital Library

واه ، وا ه دارنګ ته دې ګوره چې مړنه شي دروغ مې ويل هغه سهاروختي نوررخصت شوه په ناڅاپې ډول به يې په باربارستاپوښتنه راڅخه کوله خوماورته ويل چې زه نه پوهېږمه هوريښتياپه اخرکې يې ستاپه نامه يوامانت راکړی هغه هم ديوڅوپاڼودغه بنډل چې ماته دکوم پخواني کتاب نسخه ښکارېږي څه چې په کې دي زه هم نه پرې پوهېږم خوهغې ماته ويل چې په دې کې هرڅه ليکلي دي ده ته يې ورکړه ويل يې چې دسترګوډېرې پوښتنې به يې په کې ځواب شي ،
زړه مې يوڅه قرارشو له عاليې مې مننه وکړه اوورڅخه روا ن شوم بې له دې چې ويې ګورم پاڼې مې په بکس کېښودې اودوه ساعته وروسته له خپل پلارسره ټو ل دهغه ددفترپه موټرکې دکورپه خواروان شوو ،اوټول خوشحاله ووخوزمادخيال مرغان بياډېرلرې تللي وو
***
سباورځ جمعه وه پوهنتون ته دتګ بيړه هم راسره نه وه خوددې سره سره مې ترسهارددې موقع پيدانه کړه چې په پاڼوکې راغلي کرښې وګورم کله چې له کارونووزګارېدم نودورځې لس بجې به وې دکوټې ورمې په ځان پسې بندکړپاڼې مې پرانستلې اوپه لوستلومې يې پيل وکړپاڼې مختلفې وې په يوه داسې ليک ليکل شوې وې چې ډېزاين يې پېښتوو و و، په بيړه ليکل شو ې وې خوپوره واضح وې اوليک يې ښکلی ښکارېده ، دوه پاڼې خالي وې ددريمې پاڼې په مخ ديوې ځوانې نجلۍ ښکلی تصويرلګېدلی وودتصويرپه ليدومې زړه ټکان وخوړځکه ترې لاندې په غټوکرښودښکلاکليمه ليکل شوې وه ،کليواله ښکلا، ترمړاووبڼولاندې تورې اوغټې حياناکې سترګې ، غښتلې اندامونه اوترمينځ دتربګنۍ اودښمنۍ ولاړتوردېوالونه په تصويرکې يوه پوهنتوني نجلۍ په پارک کې په څوکۍ ناسته ده اوپه خفګان سره دکتاب پاڼې اړوي ، لاندې ورته ليکل شوي وو
په پخوانوسترګومې ګوره
که مې رنګ زېړوي دابه ستاله غمه وينه

دپاڼوليکنه ، تصوير، دنجلۍ نوم ، ټپه ټول راته حيرانوونکي وو،دپاڼوپه لوستلومې پيل وکړنږدې يوه بجه به وه چې ټولې پاڼې مې يې پرلپسې ولوستلې دوروستيوپاڼوپه لوستلونورزمادسترګوپه کاسوکې اوښکې دځايېدونه وې اوږدوغځېدم اوله ځان سره مې وژړل ډېره موده وروسته مې يوځل بيااوښکوګرېوان لوندکړ، ماتردې دمه په خپل ژوندکې دوه ځله په خپل ژوندکې اوښکې تويې کړې وه يوهغه مهال چې له کلي ښارته راغلم ، اوزړه نازړه مې په ښارکې ژوندپيل کړ، په دغه راتګ کې مې دومره اوښکې تويې کړې چې ، په وچولويې نورپه دستما ل کې وچ ځای نه وو،اوبله داچې دشپې وې هغه مهال مايوازې خپل کلی کورنه بلکې خپله غرنۍ ښکلاچې ددښمنۍ اوتربګنۍ توردېوالونه يې په وړاندې ولاړووپاتې کېده اوبيانن ددغه داستان په لوستلو زمادااوښکوهغه ځای ته ورغلې چينې يوځل دورځې په رڼاکې راوخوټېدې .په حالت کې مې پوره بدلون راغلی ووخوچاته مې حال نه ويلو اونه مې ددې جرئت ووچې حال چاته ووايم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دازموینوورځې راغلې په ورځ کې به یوځل خامخادابراهیم بن ادهم ، جومات ته تلم درس به مې ویلو اوپه خالي وخت کې به مې له ملاشمس الدین سره پوره مجلسونه کول ،اویابه وړاندې غونډیوته تلم اوپه شاوخوا سیموکې به مې ښکلالټوله هیله مې داوه چې که یې یوځل وګورم داهغه ځایونه ووچې هغه مې لومړی ځل دیوې غیرمعمولې سوالګرې په جامه کې لیدلې وه خواوس یې درک نه وودلته په سلګونوکېږدۍ دهغو کډوالووې چې دبهرنیوځواکونودبې رحمانه بمباریوپه سبب له هلمندنه دلته راکده شوي ووښکلاهم دمجبوریت بې رحمانه سیلیوله هلمندنه دکابل دغه جونګړوته راکډه کړې وه په دغه خیموکې هغه کسانوژوندکاوه چې په هلمندکې خانان ووخواوس یې دلته دسوالګروپه څېرژوندکاوه اوهره ورځ دشپې په تیاروادورځې په ګرمیوکې درپه درګرځېدل پوره یوه میاشت مې په همدې ډول تېره کړه اودهلمندۍ ښکلاپه لټه ګرځېدم خوله اوښکومایوسۍ اوخفګان پرته هېڅ په لاس نه راتلل .ملاشمس الدین هم په دې مسئله کې چندان لېوالتیانه ښودله .اوویل به یې چې د دغه خېمودهرې نجلۍ داستان ښکلاته ورته دی خوموږڅه کولی شوی؟ زه له پخوانه دبشر په هغوحقوقوچې په راډیوګانوکې به مشرانو ورباندې بحثونه کوي چندان باوري نه وم اونه مې دبهرنیومرستوته زړه ښه کاو ه ماته یوازې دعاګانې راپاتې وې.

یوه میاشت وروسته چې دسمسټرامتحانونه پای ته ورسېدل نورنورخصتي شوه پلارته مې وویل چې لومړی خوبه ټول رخصتي په کلي کې تېرووخوکه ټوله نه وي نوماته اجازه راکړه چې لاړشم خوپلارمې دمعمول خلاف دومره راته غوصه شو چې دلومړي ځل لپاره یې په رنګ کې بدلون راغی

احمقه !ځان درباندې تاوان دی پخواخومودښمن یوازې بازممد وو(زماتره)ووخواوس زموږدښمنان دشمېره وتي دي دحکومت مخالفین اوطالبان کلي ته په لاروهرهغه سړی له موټره کوزوي چې ږیره یې نه وي اویاپه حکومت کې دنده ولري په تېروڅوکلونوکې یې څوکسان دسړک په غاړه ویشتي دي ،انګرېزانواوامریکایانودطالبانوغوصه راپارولې اوهغه اوس په دې کسانوسړوي ، بازممد هسې هم زمادنه راتلولپاره زموږ په ضدا غزي کرلي ته اوس ځوان یې په دې خبروبایدپوه شې که ارامي شوه بیابه له خیره ټول ځو بیادې هم که په کورکې زړه تنګېږي ، نوزه به په خپل دفترکې یوه دنده درته پیداکړم ،هلته به مقررشې اوپام به دې په بله وي هسې هم په کلي کې سړی بې سواده کېږي.

دپلارخبرومې پوره نهیلی کړم

که څه هم دومره وېره نه وه خوپلارمې له پخوانه یوڅه ډارن وواولانجې یې نه خوښېدې بلخوازماکاکابازمحمدهم دطالبانوداعتمادوړکس وواوزموږپه ضدیې هرڅه کولی شول مورمې هم له تګ منعه کړم زا رۍ یې راته وکړې چې دموراوپلارمشرزوی یې تګ ته هېڅ حاجت نه شته.

په دې دریوکلونوکې که څه هم له کلي لرې ووخوزموږ دهقان علم ګل کاکابه په دوودریوکلونوکې له کلي یوځل ښارته راته اوپلارته به مې یوڅونغدې پیسې ورکولې مابه هم چې علم ګل کاکایوازې ولیده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نود کلي په اړه به مې ورڅخه ګڼې پوښتنې کولې کله به مې ترې وپوښتل چې کاکاخو به مې له چا سره خپلوي نه وي کړې نو وبه يې خندل ؟
اوزياته به يې کړه
بازکاکادې وايي چې زمادلورسيال لاتراوسه په جهان کې نه دی پيدا شوی
زه په دې خوشحالېدم چې ښکلالاتراوسه پېغله ناسته ده پخوابه مې فکرکاوه چې هغه به هره شپه اوهره ورځ زمالارڅاري خپل پلارته به کنځلې کوي چې ولې يې زموږترمينځ دتربګنۍ اودښمنۍ تورد بوالونه درولي دي خودهلمندۍ ښکلادداستان په لوستلومې دکليوالي ښکلاتصويرپه ذهن کې يوڅه پيکه شو اوفکرمې کاوه چې دهغې ښکلاتصويرديوې بلې ښکلاپه وجود کې ګورم
***
درخصتۍ په لومړۍ ورځ له خپلې موراوپلوشې سره ښارته لاړم سوداموکړه په ښارکې څوځايه بهرنيوعسکرولارې بندې کړې وې اوبې ځايه تلاشۍ يې کولې په ښارکې يوڅه وګرځېدوخودمورمې هم زماپه څېرښارنه خوښېده ببرته کورته راستانه شووډوډۍ موتياره کړه دولس بجې به وې چې دمېلمنوکوټې ته لاړم له الماري نه مې دښکلاراسپارلې پاڼې رواخيستې ، خوزړه مې تنګ وو په ذهن مې دکلي بوی اوداوړې له کليوالو وږموږکه هوالګېده زه حيرا ن په دې وم چې ولې مې يوه اونۍ وړاندې په زړه کې دغه وېره نه وه زماپه ذهني طرحه کې مادرخصتۍ ډېره برخه په کلي کې تېروله خواوس داهرڅه داوبوپه سرليکنې ته ورته وومجبور شوم زړه مې په ښارکې ولګولوهڅه مې داوه چې ځان ته يوه داسې بوختياپيدکړم چې کلی رانه هېرشي .دهمدې لپاره ترټولومهم دادبياتومطالعه وه پيل مې يوځل بيا دښکلاله پاڼووکړ پاس بالاخانې ته وختم اوپاڼې مې ببرته له سره پيل کړې چې هره شپه په کې پوره زړه راښکونتياوه اوتلوسه وه
***
زمانو م ښکلاد ی په ۱۳۸۷کال کې په خپل ټاټوبي دهلمندولايت په مرکزلشکرګاه کې اوسېدواوزه دپنځلسوکلونووم زموږ شپږکسيزه کورنۍ دهلمندله ډېرونېکمرغه کورنيوڅخه وه په دې چې څوک په کې بې سواده نه وو او زماد پلارله برکته په کې هرچازده کړه کولی شوی ددې ترڅنګ يې زموږ ګاونډيواونږدې دوستانوته هم دسوادنعمت رسېدلی ووزموږ دکورنۍ نورغړي زمالس کلن وروزميونددوه وړې خورګانې چې مشره يې يلدا چې اته کلنه وه اوکشره يې رڼانومېده چې عمريې شپږ کاله وومورا وپلارمې هم دعمرپه لحاظ غښتلي اوځوانان وو پلارمې هغه وخت دطالبانو په حکومت کې دلښکرګاه دمحکمې مشرقاضي وو ددې ترڅنګ يې تجارتي کارونه هم روان وو خودد ې سره سره زموږ دتعليم پوره غم ورسره و و په دې چې هغه خپله يولوستی انسان و و اولوړې زده کړې يې کړې وې اويوابېماانداره قاضي وو هغه په پېښورپوهنتون کې دشرعياتوپوهنځۍ لوستی وو اودتنظيمونوپه مهال يې په ګڼوکنفرانسونوکې برخه اخيسې وه لوړې دندې يې هم اجراکړې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم هغه مهال نجونو ته ددې اجازه نه وه چې زده کړې وکړي زمامورهم دولسم ټولګی لوستی
وو اوبيايې زماد پلار سره کوژدن شوی وو زمادمور او پلار او زمورډ دکورني ښوونکي سيدرسول کاکا په
مرسته زمورډ دکورنۍ شاوخوانجونو ترلسم ټولګي پورې زده کړې وې اوددودی دپرلپسې هڅوپه
سبب مو استعداد له هغوهم لوړووچې رسمي ښوونځي يې لوستي وو
پلارجان مې شپه اوورځ هڅه کوله چې مورډ منظمې زده کړې له مخې وروزي په کورکې مودرې ټولګي
وو چې داتم نهم اولسم ټولګي کتابونه راته په کې سيدرسول کاکا اوزماپلارپه ګډه تدريسول دغه
کورنۍ ښوونځی چې په پوهنې رياست کې هم رسمي وو له لسم ټولګي نه درجه په درجه تردې دمه
رارسېدلي وو زه دلسم ټولګي په لسونجونوکې اول نمره وم په دې نه چې ښوونکی موزماپلار وو بلکې
خپل زحمتونه مې ووهڅه مې داوه چې تکړه ليکواله اوياهم ډاکتره شم ماچې کله سواده زده
کړنوبيامې دپلار دکتابتون نږدې ټول کتابونه مطالعه کړل او پلار مې هرډول کتابونه راته راوړل
مورډ به چې له درسه وزګار شووبيابه هرچا په خپل کورکې خپلو ماشومانو ته هم زده کړه ورکوله چې ددې
ټولونوښتګربياهم زماپلار وو او ځوک چې دتعليم په قدرپوهېدل نودعاګانې يې ضرورورته کولې
تر۱۳۸۸م کال پورې مورډ ديوولسم ټولګي کتابونه هم خلاص کړل خو دتقديرفيصله بل ډول وه يوداچې
زمورډښوونکی سيدرسول کاکا دعمرپه لحاظ کمزوری شو اودورپېښې ناروغۍ په سبب يې يوه ورځ
ساه ورکړه بل داسې اوازې وې چې امريکاپه افغانستان حمله کوي دطالبانو حکومت ړنګوي په يوازې
ځان مې پلارهم نه شو کولی چې دخپلو کارونو ترڅنګ مورډ ته درس راکړي ددې ترڅنګ به يې انديښنې
په دې زياتې وې چې امريکايان راځي اوبيانوی انقلاب پيلېږي هغه که څه هم دطالبانودحکومت له
ګنوکړنوسره له دنجونوپه تعليم بنديزاوداسامه نه سپارل اوکوکنارچې دی يې په کلکه مخالف وو
خودامريکايانواويانوروبهرنيوسرتېروله راتلويې هم کرکه کېده ويل يې چې هغوی خپل اهداف لري
اوکله هم دافغانانودارامۍ خيال نه لري چې له امله به يې يوځل بياافغانستان داورپه لمبوکې وسوزي
هغه له خپلوځينوملګرو سره هم چې دحکومت لوړپوړي غړي ووداانديښنې شريکې کړې وې چې له
امله يې ورته ګڼې ستونزې پيداشوې او دهغه په زيان تمامې شوې.
يوه ورځ خفه غوندې کورته راغی مورمې چې ترې دخفګان لامل وپوښته نوسوړ ځواب يې ورکړ
له دندې يې برطرف کړی يم دډارن اوادامريکادپلوي تورونه يې راباندې لګولي په همدې
ورځوشپوکې داسې ځينې کسان هم په پټه تروړشول چې داسامه مخالفت به يې کاوه او طالبانو ته به يې
دنرمۍ مشورې ورکولې زماپلارهم داسې يوکس ووخوښه داوه چې يوازې له دندې ګوښه شو چې لامل
يې ټولې همغه خبرې وې چې له خپلوملګروسره به يې په مجلسونوکې کولې په ځوروځوکې هلمندته
دb52الوتکولومړۍ ډالۍ رورارسېدې ورو وررودرنې بمبارۍ پيل شوې دپلارمې له پخوانه هم
ډېرچورت خراب و و يوه مياشت وروسته مې يې مورته وويل چې له هلمندنه وځي مورمې يې هم
مخالفت ونه کړځمکه مو دهکان ته پرېښوده يوه ورځ سهاروختي کابل او له هغه ځايه دوه ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته مخ په پېښورروان شوو په راډیوکې مواورېدل چې دامریکا حکومت هره ورځ اروپایي هېوادونه دځان ملګري کوي اودافغانستان له ګاونډیوهوایي اډې غواړي اوپه افغانستان دځمکني یرغل لارې ګوري اوورته له اوسه پوره تیاري نیسي په جلال ابادکې هم طالبان هم ورخطاوو دهرچاتالاشي یې کوله دلته وېره داوه چې پاکستان له امریکاسره دهرډول مرستې ژمنه کړې وه هسې نه امریکادتورخم له لارې ځمکنی یرغل وکړي اویاهم امریکان ورنه راداخل نه شي په هرصورت موږ پېښورته په ډېرګړاوواوخفګان سره ورسېدو په حیات ابادکې مې پلارپوره شناخت درلودخوزمالومړی ځل ووچې له هېواده بهروتلم دهغه دیوه دوست په کورکې مودرې څلورشپې وکړې اوبیایې یوکرایي کورراته پیداکړچې په هغه کې مواواړول

له نېکمرغه چې له موږسره دپیسوڅه کمی نه وو په لښکرګاه کې دځمکې اوڅودکانونو نه چې په کرایه یې ورکړي و و پلارته مې پوره پیسې لاسته ورتلې یوه پوره یوه میاشت بې کاره وو خووروسته ورته خپل کوم ملګري دملګروملتونو دمهاجروپه اداره UNHCRکې دنده پیداکړه چې عایدیې بدنه وو زه میونداوورې خورګانې مې دمهاجروپه لېسه کې شامل شوو خوداکارهم په ډېرووا سطووشو وروسته ورو ورودامریکایانو دنظامي یرغل اوبمباریوپه سبب ځینې نورې کورنۍ هم دلته راکډه شوې نورددې په ځای چې دهېوادپه حالاتوفکروکړم په رحمان بابالېسه کې مې خپلو زده کړوته په دوولسم ټولګي کې دوام ورکړهڅه مې داوه چې خپله ورتیاوښایم په لومړیوکې زماځانګړې هلمندۍ لهجه دښوونکو زده کوونکو لپاره ډېره په زړه پورې وه خوورسته راسره عادت شول بایدووایم چې دومره هم نه پوهېدم لکه دلته چې مهاجرې نجونې اوهلکان پوهېدل خودپلارپراخه نظراوکورسونونیولو زمادا ستونزه هم حل کړه په څلورنیم میاشتینیوازموینوکې دریم نومره راغلم چې داپه څلوېښت کسیزه ټولګي کې ښه نومره وه انګریزي کورسونه مې هم ونیول اوشپه ورځ مې په درسونوکې کوښښونه کول یوکال وروسته له دوولسم ټولګي څخه فارغه شوم پلارجان مې راته دکانکورپه ازموینه کې داخله واخیسته اودپېښورپوهنتون دادبیاتوپوهنځي پښتوڅانګه مې انتخاب کړه سوالونه ډېرسخت نه وو بله خبره داوه چې زموږ دټولګي نه یوازې شپږ نجونو غوښتل چې لوړې زده کړې وکړي ځینوویل چې کډه یې وطن ته ځي ځینوویل چې دپوهنتون اجازه ورته نشته خوماته مې پلار لاپه دوولسم ټولګي کې ویل دپوهنتو ن تیاري نیسه ته بایدلویه ښځه شې اوښه شخصیت ولرې

دهغه اعتماداو تشویق زمادېرې لومړی رازووپوهنتون څومیاشتې وروسته پیل شو دلته نوپه لومړي ټولګي کې هلکان اونجونې ګډکښناستل دېې ځایه خبروپه ځای هرڅوک خپلودرسونوته متوجه وو دپوهتنو ن لومړی اووروستي سمسټرونه ډېر سخت وي لومړی په دې چې یوڅوک له نوي تحصیلي سیستم سره اشناکېږي سمه اشنایي ورسره نه لري اووروستی په دې چې دفراغت اومونو ګراف لیکلو غم وي اوله ملګرو بېلتون هم دردونکي وي په لومړي ټولګي کې ټول شپېته کسه وو چې دنجونو اوهلکانو شمېرنږدې سره برابروو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرى په کې څپله پېښوريان وو اونوربياجلال اباداوکابل نه وو خودلته ټول دکابليانو په نوم يادېدل وروسته چې يو څه بلده شوم دوه نجونې چې غوټۍ اوهيله نومېدې اويوبل هلک دلښکرګاه وو چې سلطان نومېده ورسره ومې پېژندل هغوی ډېروخت دلته په مهاجرت کې تېرکړی وو چې زماپه څېرله لهجې نه زرنه پېژندل کېدل اوچافکرنه کاوه چې دهلمنداويا کندهاربه وي په لومړيوکې مې ملګري له هيلې اوغوټۍ سره وه اودسلطان سره مې له سلام پرته دوطنداری په حساب ددرسونو اوهلمندپه اړه ځينې خبرې کولې هغه هم په دې چې سلطان ،هيله اوغوټۍ له کومې بلې ليسې نه يوځای فارغ شوي وو اوملګري يې خوږه وه بله داچې سلطان به کله کله خپلې لنډې کيسې هم دپښتو ځانګې په اونيزوغونډواومحفلونوکې اورولې غوټۍ اوهيله هم څه ناڅه په شاعرۍ پوهېدلې اوګڼ شعرونه يې يادکړي وو همداسې دانورټولګيوال موهم داسې کسان وو چې چې له ځينورسنيواواخبارونوسره يې کارکاوه

ماچې له ليکوالۍ سره له پخوانه مينه لرله تراوسه مې څه نه وو ليکلي ډېرې سوژې مې په ذهن کې پخې کړې وې هيله مې لرله چې يووخت يې وليکم استادانوبه هم په دې ټينګارکاوه چې بايدليکوالان شو ادبيات بې له ليکنې ، څېړنې اوتنقيده په دردنه خوري خومابه چې بياهم هرڅه وليکل نونه به مې خوښېدل خپله داستونزه مې مورته چې په يوه لومړني ښوونځي کې ښوونکې وه وويله خوهغې ويل چې په يوځل څوک نه ملاکېږي به بارباريې وليکه پلارمې دملګروملتونو دمهاجرو اداري دخپرونې څوکنې راته راوړې چې دنړۍ دګنوکډوالوډېرې دردونکې کيسې په کې وې اوپه کيسوکې خپله افغان مهاجرهم راتلل چې دکيسوترڅنګ په کې دهغوی په اړه خبرونه اوداستاني مطالب هم وو يوه ورځ مې پلارله ځان سره دپېښورپښتواکاډمۍ ته هم بوتلم اوله ګنو مخوروڅېړونکو ، ليکوالو اواديبانوسره يې مخ کړم ډېر و سترو ليکوالوراته دخپلې ليکوالۍ دپيل کيسې وکړې چې په لومړي سرکې زماغوندې وو اوخپلې ليکنې يې نه خوښېدلې اوليکنې يې زمانه هم کمزورې ښودلې خواوس يې کتابونه په پوهنتون کې لوستل کېدل دهغوی بې ساري تشويق دومره وهڅولم چې ماويل زرکورته لاړه شم اويوڅه وليکم اوهغه څه چې په پوهنتون کې مې زده کړي اويالوستي په کې ټول عملي کړم له هغې خواداکاډمۍ مشرانوراته دادبياتويوپنډ لارښوونکي کتابونه هم راډالۍ کړل پلارجان مې که څه هم يوقاضي وو خوپه لارويې دادبياتوپه ارزښت ،ګټو اوديوه ملت په ژوندي ساتلو دومره خبرې راته وکړې چې کټ مټ دادبياتوديوه ښوونکي غوندې ښکارېده .

***

يوه په زړه پورې خبره داوه چې له ميوندزماله وړوخورګانو اوځينوګاونډيوماشومانوسره په درسونوکې زمامورجانې مرسته کوله اوزه يې خپلودرسونوته پرېښې وم اودکورځينې کارونه به مې ورسره کول دشپې که څه هم ګرمي وه خوچپېټرنوټونه به مې راواخيستل دادب پوهنې په اړه به مې کتابونه اونوټونه ولوستل يوه شپه مې دادب پوهنې يوکتاب څوځله ولوسته دلنډې کيسې ژانرمې څوځله له ذهنه تېرکړاوبيامې خپلې لومړۍ لنډې کيسې ته (دمهاجره) نوم ورکړاوليکنه مې پيل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سوژه يې خپل پلار راکړې وه په کيسه کې يوه افغانه مهاجره له کابل نه داسې مهال راووځې چې مېړه يې په يوه راکټي بريدکې وژل کېږي له خپل مشراتلس کلن زوی اوکوچنی اته کلنې لورسره کورپرېږدي پېښورته رارسېږي په يوه پنډغالي کې په خېمه کې ژوندتېروي مشرزوی يې دځان لپاره روزګارلټوي زده کړه ورنه پاتې کېږي بلاخېره دسړل جوړونې په يوه ساختماني شرکت کې کارورته پيداکېږي اوهلته ډبرې ماتوي يوه ورځ دورځونه ورباندې په غره کې کانی راولوېږي لومړی يې ملاماتېږي اوبياپه يوه روغتون کې مري مهاجره مجبورېږي چې دنفقې ګټلو لپاره سوال وکړي خوداچې پښتنه ده سوال ورته ښه نه ښکاري اودايي ضميرنه مني چې دخاوندله مرګه وروسته دې چاته لاس اوږدکړي وړوکې لوريې هم ناروغه وي بله ورځ يوتورمخی سړی راځي اولوريې دپيسوپه بدل کې ترې غواړي مهاجر ه مجبوربږي دلسوزروکلداروپه بدل کې خپله ماشومه لور پرې په دې هيله خرڅه کړي چې هغه به يې درملنه وکړ ي اوله مجبوريتونوبه يې وژغوري خوکله چې دتورمخې سوداګرموټرروان شي دمهاجرې زړه دردکوي يوه څړيکه په کې راځي دموټرله تورونښښودهغې دوړې لوراوازراځي په زړه يې دردیوه بله څپه راځي له خولې يې وينه داره کوي اوپرمخې رالوېږي
کيسه مې په ډېروهنري الفاظو وليکله اوده شوم دشپې مې هم همداسې يوه مهاجره په خوب کې ليدله څوځله دشپې پاڅېدم اوبېر ته به اوده شوم سهارمې دچايوڅښلوپه وخت کيسه خپلې موراوپلارته واوروله خوکتل مې چې ددواړه ژړغوني غوندې شول اوپه سترګوکې يې اوښکې وځلېدې افرين اوشاباسي يې راکړل پلارمې داهم راته ويل چې پټه کړې دې ده خوداچې سوژه ده راکړې وه نوويې منله چې ماليکلې
سهارچې پوهنتون ته لاړم کيسه مې په تفريح کې غوټۍ اوهيلې واوروله چې نظرپرې ورکړي هغوی دواړوولوسته غوټۍ په خنداراته وويل
افرين له تانه هم ښکلې ده
په تعجب مې ورته وويل
زمانه !
هوته له خپلې ښکلاڅه خبره يې قاضي صيب (زماپلار)ملامت نه دی چې دښکلانامه يې درباندې ايښې
بيايې ټوکې بس کړې راته ويې ويل
ډېره ښه ده
ماويل سلطان صيب ته يې ورکړه نوره به يې درته کر ه کړي هغه په کيسه ليکنه کې په ټول ټولګي کې مهارت لري استادانوهم ستايلی دی
په رخصتۍ کې مې همداسې وکړل درې واړه دکتابتون خواته لاړو سلطان دکوم پنډکتاب پاڼې اړولې اودمېزشاته غلی ناست وو زموږ په ليدوله څوکۍ پاڅېدپه رنګ کې يې لږ بدلون راغی ماليدل چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونه يې هم دمعمول خلاف لږڅه لږزېدل له مقدمې پرته مې کيسه ورکړه هغه څلورواړه پاڼې واخيستې زمادتشويق لپاره يې يوڅوخبر ې وکړې اومادليک ستاينه يې وکړه کيسه يې همڵته سرسري ولوسته اوبياپه واه واه سرشو ويې خندل اوغوتې ته يې وکتل
زه په خپله کليواله ويارم هلمند خوماته يوکلی ښکاري زماپه خيال کې هم نه وو چې يوه هلمندۍ نجلۍ به يو وخت پوهنتون ته راځي اوپه کيسه ليکنه کې به زماسره سيالي کوي
ټولو وخندل سلطان په کيسه کې ځينې خبرې وکړې اوځو جملې يې اصلاح کړې خوماورنه وغوښتل چې خامۍ اونيمګړتياوې يې بېګاه په کورکې وګوري اوپه کاغذ کې يې وليکې اوبيايې ماته وسپارې ځکه چې اوس هسې هم رخصتي وه
هغه هم په خوښۍ ومنله داسې مې حس کړه لکه په دې خبره مې چې له کوم لوی عذاب نه ژغورلی وي سباورځ په پوهنتون کې دپښتوادبياتو دودې اوپرمختګ په اړه کنفرانس لپاره يوه مقدماتي غونډه وه دپېښور پوهنتون اوپښتواکاډمۍ ترڅنګ دلروبرګڼ ليکوالان اوادبيان په کې راغونډ وو اوددغه لوی کنفرانس لپاره په تياريوغږېدل له همدې امله ټولګی بند وو کله چې غونډه خلاصېده سلطان مې خواته راغی ترڅنګ مې کښيناست لومړی يې څوخبرې وکړې ددغه جوړېدونکي کنفرانس په اړه وکړې بيايې له څونوروپاڼوسره زماکيسه راکړه ويل يې چې ښېګڼې اوبدګڼې يې په کې ټولې ليکلې دي هلته په ستېج ويناوې کېدې اودلته دواړه په خبرومصروف و و خو دپخوا خلاف دهغه په خبروکې کله بندښت اوسکته راتله له خبرويې څرګنده شوه چې دلته په حيات ابادکې له خپلې موريوې خور اومشروروروسره چې اوس په پېښور کونسلګرۍ کې ماموردی اوسي اوپلاريې چې يوفوځي افسرو پخواپه هلمند کې شهيد شوی دلنډو کيسو څوکتابونه يې هم راډالۍ کړل اوغونډه پای ته ورسېده
***
کورته چې ورسېدم له ډوډۍ خوړلوورو سته مې همغه پاڼې راواخيستې په دوه پاڼوکې يې زمادکيسې په اړه ليکلي وو چې ډېره په زړه پورې اوښکلې موضوع په کې راغلې په خاميو کې يې ليکلي وو چې ځينې ګرامري قواعد په کې نه د ي مرعات شو ي اودخيال په خم کې ډېره نه ده رنګېدلې بايدډېره په هنراوخيالاتو سينګارشوې وی له دې پرته يې نورټول صفتونه ليکلي وو خوعجبه داوه چې صفتونه يې دکيسې نه بلکې ټول زماپه اړه وو چې زمادکړووړواوپه ټولګي کې دچوفتيااوخبرونه کول دريغ يې په باربارستايلی وو دکيسويوکتاب مې پرانست په کې وړوکی کاغذي پاکټ ايښی وو زر زرمې پرانېست په يوه رنګه کاغذکې ليکل شو ي و و پاکټ مې څېرې کړاوپه رېږدېدلولاسونومې دکاغذکرښې ولوستې په کې ليکل شوي وو

ګرانې ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماترننه داوسنۍ زماني په مينه باورنه لرلواصلاًپه ماپه کډوالۍ کې عمرپه دومره مصروفيت کې تېرشو چې دميني په مفهوم هېڅ پوه نه شوم اوترننه مې زړه ديوه تياره اوکنډرپه څېرپاتې شو مادخپلې مورنۍ ميني نه پرته بله يوه مينه هم په زړه کې نه ده لوبولې اوپه بازاري مينومې باورهم نه وه
زه خبر ې نه اوږدوم تاته به معلومه وي چې زه ښه تکړه ويانديم خوته ګورې چې تاسره مخ شم ژبه مې بندېږي اولاس مې رېږدي چې ته بيانه يې نوجوړاوروغ شم په دې کيفيت ته زمانه ښه پوهېږې ته باوروکړه چې زه په زړه کې کوم مطلب نه لرم اونه مطلبي انسان يم زړه مې ستالپاره دسپېڅلتيااوپښتني ميني نه ډک دی داهم له هغه شببې چې ته مې په پوهنتون کې ليدلې يې مادنوروميني داستانونه ډېرليکلي خوخپله مې مينه نه ده کړې ممکن ستا په زړه کې دغوټۍ اوهيلې په اړه څه تېرشي خوبايدپوه شې چې زموږ ترمنيځ دوروروليۍ اوخوروليۍ تاردی غوټۍ له يوه ځوان سره کوژده شوې اوهيله له بده مرغه چې له وړکتوبه دخپل کاکادزوی په نوم ده زه ستاځواب نه غواړم خولږترلږه بايدزماحالت درک کړې اخردواړه په هغه ښارکې پيداشوي يو چې دکلتوري محدوديتونوسره سره يې خلک په مينه او انسانيت کلک پوره باورلري
هيله کوم چې دارازپه خپل زړه کې داسې پټ وساتې لکه په هديره کې چې دمړورازونه خوندي وي
په درنښت
سلطان هلمند

زړه مې درزاکوله زه په دې وخت کې نولس کلنه پېغله وم په ټول وجودکې مې دهيجان يوه څپه خپره وه دهغه په ليک کې کومه بده خبره نه اوپه رېښتياهم له سپېڅلتيانه ډک وو خودالومړی ځل وو چې مې د داډول يوه ځوان چې زماوطندارهم حسابېده داسې عاشقانه ليک ترلاسه کولو دپلارميني ،اعتماداومهربانۍ هروخت زماپه ذهن کې دسلطان انځورپيکه کړی وو وروسته له دې په پوهنتون کې هغه يوه خبره هم نه شوی کولی اوديوه شوخ هلک په ځای ورنه ډېرارام اوغلی انسان جوړشوی وو په مياشتومياشتومې هم له هغه سره بې له سلامه دميني په اړه څه ونه ويل هغه فکرکاوه چې ليک يې په ماډېربداثرکړی که څه هم ډېرعمريې په پېښوركې تېركړی وو خو کره وړه يې بياهم ديوه حياناک کليوال ځوان غوندې وو
زه هم يوڅه په خپل دريځ پښمانه وم خو په پوهنتون اوپردي ملک کې راته مينه کول ښه نه ښکارېدل يوه ورځ يې دپوهنتون مجله هم راته ډالۍ کړه چې زماکيسه هم په کې دښوکيسه په پاڼوکې چاپ شوې وه دلومړي کال دواړه سمسټرونه همداسې په چوفتياکې تېرشول په زړه پورې خبره داوه چې سلطان په دواړو سمسټرونوکې اول نومره شو اوزه پنځم نومره راغلم غوټۍ اوهيله هم په ښونومرو کامياب شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تحصیلي کال په ختمېدو شو اورخصتي شوه په وروستۍ ورځ مې زړه ووچې سلطان ووینم اوورته ووایم چې زه ترې خفه نه یم خوهغه له شرمه هېڅ په مخه نه راته حتی داول نومره ګۍ دمبارکۍ ورکولوموقع یې هم رانه کړه چې زه وربانديې ډېره مایوسه وم اوځان راته ملامت ښکارېده ځکه زه یې کلیواله یادېدلم اوبایدتشویق کړی می وی زه پوهېدم که هغه دټولګي هرې نجلۍ ته دمینې خبره وکړي نوهغه به ورنه انکارڅه چې له خوښۍ به په جاموکې نه ځایېږي

په رخصتیوکې زه غوټۍ ، هیله اوزموږ ځونورې ټولګیوالې چې پېښوریانې وې هروخت یودبل کورنوته تلو اویوبل ته به مومېلمستیاوې کولې یوه ورځ غوټۍ راته همدغه کیسه راواخیسته اوراته ویې ویل چې ته ډېره نېکمرغه یې

ماویل ولې ؟

ځواب یې راکړ

ته دسلطان غوندې یوه انسان اویوه ښکلي ځوان دخپلې مینې په توګه انتخاب کړې یې خوته بیاهم......

نورپه خنداشوه

یوه شوم چې سلطان دوی هم خبرکړي اویایې داکارد هغوی په مشوره کړی وروسته دواړوپرلپسې دهغوی صفتونه راته کول اوویل یې چې ځومره پېښوریانې دهغه دمینې ترېږ دي خوسلطان ورسر ه مینه څه چې معمولي خواخوږي هم نه لري

ماپه خوله ورته څه ونه ویل خوپه زړه کې په خپلو کړوډېره پښېمانه وم سلطان چې ماپه تېریوه کال کې وڅارلو رېښتیاهم یوپوه انسان وو دنوروځوانانواومحصلینوغوندې شلهګي په کې نه وه درخصتۍ په اوږدوکې مې په لومړي ځل حس کړه چې ماهم په غیاب کې په هغه زړه بایللی ځکه په باربار به مې دهغه ښکلې څېره په خیال کې ورانه اوجوړه کړه

په زړه کې مې ورځ په ورځ دمینې خواږه دردونه خورېدل کله ناکله به مې ناڅاپه دپوهنتون مجله راواخیسته اودهغه تصویرته به ځېرشوم چې دهغه له نوې کیسې سره په مجله کې چاپ شوی وو

***

دویم ټولګی مونوی پیل شو پوره مطالعه مې کړې وه ګڼې کیسې اومضامین مې لیکلي وو خوکله چې ټولګي ته لاړ م لومړی هڅه مې داوه چې سلطان ووینم خودوه درې ورځې راته معلوم نه شو په څلورمه ورځ چې راغی نوسترې مه شي مې ورسره وکړل اودنه شتون پوښتنه مې ترې وکړه ویل یې چې په رخصتیوکې هلمندته تللی وم په لومړي ځل مې دهغه سره نږدې نیم ساعت خبرې وکړې چې ډېرې یې دهلمنددیادونواوپه لښکرګاه کې دبهر نیوځواکونودبې ځایه بمباریواوژنوپه اړه وې له طالبانویې سرټکاوه چې ښوونځي یې تړلي دي دخبروپه جریان کې مې کتل چې زړه مې درېږېږي اودهغه په رنګ کې هم بدلون راځي

اخرمې زړه راغونډکړلومړی مې ښښنه ترې وغوښته اوبیامې په ګوډوماتوالفاظوپه دې پوه کړچې مینه یې راته منظوره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې ورځې به مووخت په وخت دميني خبرې سره کولې خو دسلطان هغه حالت مې کله هم نه هېرېږي چې زماد اقرارپه وخت دهغه په وجودکې راغی اوپه کوم نظريې ماته وکتل اوزه په کوم حالت کې وم لکه خزان وهلې پاڼه ټوله رپېدم اوحمزه باباشعرمې په سرکې انګازې کولې

غل دمحبت غلطېدی نه شي
څوک چې په محفل کې چاته نه ګوري

نورنوهغه راسره په درسونوکې هم پوره پوره مرسته کوله دهغه ښواخلاقوپه کمه موده کې زمادپلارخواخوږي اودرناوی هم جلب کړدمهاجروپه څوغونډوکې يې زماپلارسره هم وليدل اوپلارمې دموږپه وړاندې څوځله دهغه دښواخلاقواواستعدادستاينه کړې وه دهغه له برکته مې ليکوالي هم ښه شوه غوټۍ اوهيلې هم زموږ سپېڅلې مينه ستايله زماغرنۍ ښکلاپه ځای پاتې وه په پوهنتون کې ګڼو هلکانو سترګې راپسې وړلې خوکله به يې چې دسلطان سره په ګرځېدوکې يوځای لېدلم نوفکريې کاوه چې کورنۍ خپلوي سره لري نوځکه خويې زماسره خبروته زړه نه ښه کاوه
دويم کال مې ديوې سپېڅلې او خوږې مينې په خمارکې تېرکړچې بې دغوټۍ اوهيلې څخه پرته بل هېڅوک هم نه راباندې پوهېدل سلطان زمادتوقع خلاف هم دلوړواخلاقو اواستعدادمجسمه اوپه ځوانۍ کې ديوه ښه شخصيت نه برخمن وو ډېرځله به په ټولګي ، لاراوکتابتون کې سره يوازې شووخودهغه له خولې مې يوه خبره هم داسې وانه ورېده چې دويلو دې نه وي ډېره شوخي به يې داوه چې په موسکابه يې زمادښايست ستاينه وکړه اوويل به يې چې زمامينې له درسه ويستلی دی خوداسې نه وه هغه په انګلېسي کورس کې استاد شو اواول نمره ګي يې هم ټينګه کړې وه چې ماپه زړه کې وياړېږي کاوه نورراته داسې ښکارېدل چې خدای پاک هغه زمااوزه دهغه لپاره پيداکړې يو مابه چې د کړووړواودهغه په اړه دخپل پلاردريځ ته کتل پوره يقيني وم چې دراتلونکي ژوندپه شريکېدوکې به موکومه ستونزه نه وي دميني دغه خوږ شېبوزه دژوندپه ډېرورازونو وپوهولم له سترګومې پردې لرې شوې دهغه پاکې مينې داسې دروااوسمسوروورشوګانوته يوړم چې ساعتونه په کې دشېبو په څېر تېرېدل ،دنړۍ ټولوباغونوخوشبويي په کې خوره وه وړمومې قدمونه ښکولول بلبلانودميني سندرې ويلې اودلمرزرينووړانګوله ګلپاڼوسره لوبې کولې هلته دسهارله شوره ډکې اودماښام په چوفتياکې ډوبې رنګيني شېبې دځوانۍ خوبونه ته ورته وې چې نه يې کو م شاعرپه شعرکې انځورولی شي اونه يې هم ددې نړۍ نقاشان په تابلوګانوکې پنځولی شي ماته داسې ښکارېده چې ددغه ورشوپه نازکوچمنونواوګلغوټيولومړي قدمونه ماايښي خوڅوقدمه چې لاړم راته څرګنده شوه چې دنوروانسانانود دپلونوخاورې هم په کې نشه کوونکې خوشبويي خوروي ماهم هلته درنګارنګ ګلونوپه بسترخوب پيل کړسترګې مې سره ورغلې اوهلته مې په ښهودشاتودمچيود ښېنوپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځېردګلونواورنګونوشيرېځای ونيوه خوچې دنسيم يو ې خوږې عطرينې څپې له دغه نازدانه خوبه راپاڅولم نودرېيم ټولګی هم پای ته رسېدلی وو زماسلطان همغسې زماپه سترګوکې ښکلی وو لایې هم نوم دټولوټولګيوالوپه سرکې راته ليکنې مې هم دهغه له برکته په مجلواوروځپاڼوکې خپرې شوې وې چې ډېرلوستونکي يې زمادليدلوپه ارمان وونورنوزموږ پښتنه مينه هم دپټېدلونه وه په مينه کې به موترټولولويه جذبه دومره وه چې په يوازېتوب کې به مو يودبل لاسونه يوه شېبه ټينګ ونيول اوډېرډېرافراط به داووچې ديوه اوبل لاسونه به مو بې اختياره ترشونډويوړل اوښکل به موکړل

***

په دريم ټولګي کې په رخصتيوکې يو ه مهمه خبره داشوه چې غوټۍ مې موررااباندې خبره کړه اوله هغې مې دپټې مينې خبره پلارته ورسېده که څه هم زماپلارډېرمهربانه ووخوخپله مينه راته دهغه په وړاندې يوه سرغړونه ښکارېده زماوېره بې ځايه وخته برعکس پلارمې يوه شپه زه خپل څنګ ته کښېنولم زمااوسطان دمينې کيسه يې راواخيسته اوپه دې يې ملامته کړم چې ولې دې پخوازه نه خبرولم سپېڅلې مينه کومه ګناه نه ده اخرماهم ستامورپه مينتوب کړې وه دهغه په دې خبروچوفه خوله له کوټې ووتم اوبيامې يې دمورسره ترنيموشپوخبرې کولې خوزه لکه کوم لوی جرم مې چې کړی وي په خپله کوټه کې ناسته وم اوځان مې په مطالعه مصروف کړی وو

دشپې په سهارمې څه ليکل چې دکورتلفون ته دسلطان زنګ راغی و رباندې بندمې کړيوې بلې کوټې ته لاړم اوهلته مې ورسره په ارام خبر ې پيل کړې سلطان مې خبرکړچې دمينې خبرې موغوټۍ زماترپلاره رسولې خوهغه ددې په ځای چې ورخطاشي ويې خندل اوزياته يې کړه لېونۍ هېڅ فکرمه کوه زه وايم له دې وېرې به دې ټوله شپه په وينښه تېره کړې وي هغه کارهم زماپه خوښه شوی ماخپله کورنۍ خبره کړې غوښتل مې ستاپلارمې هم خبرشي دريمه ورځ له خيره جرګه درځي ګوندې خدای دزماکړي اخرديوه وطن يو هغه وخندل غږيې لږ پيکه شوبيايې زياته کړه وروراومورمې خوښ دي اوزماداپرېکړه يې ستايلې خدای دې وکړي چې هرڅه سم ترسره شي خوڅه يادونه دې ته هم پلارته وکړه شرمېږه مه زمااوستادراتلونکې ژوندخبره ده څه ټوکې خونه دي اونه هم خدای مه کړه کومه ګناه ده هغه دعبدالله مقري سندره دې نه ده اورېدلې

اوتابه ماته راکوينه....

زه تلوارکومه......

هغه وخندل خومادښېنې په غوښتلوتلفون پرې بندکړچې خبرې ښې نه دي

***

همداسې وشول پلارمې هم په تلفون کې دسلطان له وروراماناالله سره چې په کونسلګرۍ کې ماموروواوپه امان سره يې شهرت درلودپه دې اړه خبرې کړې وې دهغوی جرګه چې پنځه کسه وه راغله پرېکړه دهلمندپه ځای دپېښورپه دوداودوستوروشوه زمادسمال يې ورکړدهغوشېبودخوښيوبيان کله هم نه شي راتلی ،زه دهغه چاپه نوم شوم چې پرې مينه وم درېيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولګی هم پای ته ورسېد زمااوسلطان په یوځای ګرځېدونورهېڅ نېوکه نه وه خو پېښتني احساس بیاهم
ددې اجازه نه راکوله چې دهرچاپه مخ کې دې خبرې وکړو زه اوس دهغه کوژدنه وم اوپه درسونوکې
مویودبل سره پوره سیالي کوله ماته ځان دد ې نړی، ترټولونېکمرغه نجلۍ ښکارېده هغه ورځې
زمادژوندله ډېروښکلواورنګینوورځونه وې لنډه داچې په څلورم کال فارغېدلو نو یوه ورځ وروسته
زموږ واده هم په خوښۍ سره ترسره شو زه دسلطان اوسلطان اوزماشو ماله دې نه پخوادمینې
ډېرداستانونه لوستي ووخو پایله یې زموږ خلاف وه دلته بایدووایم چې زماسره داسې الفاظ نشته
چې دخپل پلارجان اوګرانې مورجانې ستاینه اومننه پرې وکړم هغوی زموږدزده کړې لپاره خپل وطن
پر ېښوداوبل وطن ته رامهاجرشول هغه زمادخورګانو اوورورجان لپاره خپله یوه برخه ځمکه هم خرڅه
کړه ځکه هغوی په یوه خصوصي لیسه کې زده کړه کوله دمهاجروپه اداره کې هم ګڼ مهاجرزماد پلارله
کارونوخوشحاله وواوهغه ورسره په وخت لازمه مرسته کوله
په هغوشپوکې له خوښۍ په جاموکې نه ځاییدم چې زه یې دخپل ژوندنېکمرغه ورځې شپې بولم هغه
په دې چې یوله پوهنځي نه پنځم نومره فارغېدلم اوبل داچې خدای یوښکلی یوه دژوندملګری راپه
برخه کړی وو .
خوکله چې پنځه میاشتې وروسته دواده په ورځ زماډولۍ دسلطان کورته روانېده پام مې شو چې
دلومړي ځل لپار ه مې دپلارجان سترګې له اوښکوډکې دي هغه په ډېروسختوورځوکې هم نه ووژړلي
اونه هم دومره خفه شوی وودهغه اوښکوزماورپام کړچې دموراوپلارله هغه خوږې غېږې جداکېږم چې
دخپلې مشرې لورپه توګه یې په پوره نازونورالویه کړې وم زده کړه یې راباندې کړې وه اوداسې چاته
یې واده کولم چې زمادخپلې خوښې ځوان اودخیالونوملګری وو
سلطان دویم نومره فارغ شو په پوهنتون کې یې داستادی لپار هم چانس درلودخو هغه نه غوښتل
اویوې بلې خیریه موسسې ته یې اسنادورکړي وو
۱۳۸۵کال وو دپاکستان حکومت یوځل بیا په جدي توګه له مهاجرووغوښتل چې خپل هېوادته دې
ستانه شي ځکه دهغوی په اصطلاح اوس په افغانستان کې پراخ بنسټه حکومت راغلی ووداییې هم
ویل چې ټاکنې ترسره شوې دکرزي حکومت ارامي راوستې اوجګړه نورپای ته رسېدلې په راتلونکې
یوه میاشت کې چې هرڅنګه وي بایدټول مهاجرکمپونه خالي کړي یوان اچ سي ارهم ددغه میاشتې په
تېرېدو خپل ګڼ کارکوونکي ویستل چې ظاهراییې دبودیجې کمښت اودکارونوسپکوالی بهانه کړی
ووپه دغه کارکوونکوکې یوزماپلارهم وو په بله میاشت کې نامعلوموکسانو دپېښوردکونسلګرۍ
دماموړینوپه یوه موټرپه حیات ابادکې ډزې وکړې درې څلورکسه یې ټپیان شول چې یوپه کې
زمالپوراماان (دسلطان مشرورور)ووهغه هم دسلطان غوندې نېک انسان وو خومتسفانه چې زخمونه
یې کاري وو اویوه اونۍ وروسته یې په روغتون کې ساه ورکړه ځوانه ښځه اودوه ماشومان یې موږته
راپاتې شول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه شپه مې پلارزمونږ كورته راغى ويل يې چې نوردلته نه پاتې كېږي اوبېرته لښكرګاه ته ځي هلته اوس يوڅه ارامي راغلې دبيارغونې كارونه پيل شوي اومكتبونه پرانستل شوي دي ، كاراهل كارته سپارل كېږي سلطان هم چې دورورمرګ ورباندې له حده زيات اثركړى وو له پېښوره يې كركه كېده اوله پلارسر ه مې يې تلوته تياري وښوده وروسته يې هغه موسيسې ته چې ده په كې په ښه پوست كاركاوه استفاوركړه ماته يې ويل چې دنده درته پيدا كوم خوموريې (زماخوابښې) ددې مخالفه وه چې په پردي ملک کې دې دنده واخلم پنځلس ورځې وروسته دنورومهاجروسره زمونږ كډې هم دهلمند په لورروانې شوې دومره هم په دې وځنډېدو چې دوروراوخويندوتعليمي اسنادمونه ووجوړكړي سلطان ته كونسلګرۍ داوړانديزهم كړى وو چې دامان په ځاى دنده اجراكړي خودسلطا ن دادنده نه خوښېده

اوويل يې چې زه يود ېپلومات نه بلكې اديب يم اوپه خپله برخه كې بايدخپل استعدادوازمايم يوماښام مونږ ټول دتورخم له پولې واوښتو اوډېره موده وروسته راباندې دخپل وطن هواولګېده وړاندې دپوليسوترځنګ دبهرنيوسرتېروګڼ ټانكونه هم ولاړوو له هغه ښاره وتم چې مامينه اوزده كړه په كې كړې وه سلطان ته مې وكتل چې سريې زماپه اوږه ايښى وو اوارام خوب يې كاوه

.***

دويمه ورځ لښكرګاه ته ورسېدوپه لاروكې مووليد ل چې په سړكونوكارروان دى ځاى ځاى دبيارغونې كارونه هم روان وو خوهرځاى بهرنيوسرتېروهم كلكه تالاشي كوله دبهرنيانوپه بمباريواودطالبانوپه حملوكې ګڼ هغه كسان وژل شوي وو چې مونږ په لښكرګاه كې پېژندل ، دوه ورځې مونږ هم دخپل پلارپه كوركې تېرې كړې وروسته دسلطان دوى خپل كورته لاړوچې كاكايې مخكې له مخكې ورته خالي كړى وو اوځينې وران ځايونه يې رغولي وو دلته حالات هسې هم نه وولكه په پېښوركې چې ويل كېدل اوياموله راډيوګانواورېدل خويوه خبره چې زماڵپاره په زړه پورې وه داوه چې دنجونولپاره په لښكرګاه كې ښوونځي رغول شوي و و چې په توروجامواوسپينوپړوونوكې ګڼې نجونې ښوونځيوته تللې . پلارمې څوورځې وروسته بېرته دلښكرګاه په محكمه كې دنده ترلاسه كړه سلطان ته دولايت په مقام كې ډېر زردانګليسي ژباړن اومطبوعاتي كاركوونكي په توګه دنده پيداشوه چې په وزګاروخت كې يې ځودولتي ريسانواونوروزده كوونكوته هم انګليسي ورزده كوله ماهم په يوه منځني ښوونځي كې دښوونكې دنده واخيسته.

دوه مياشتې وروسته زمااوسلطان دمينې لومړۍ وغوړېده اونوم موپرې شګوفه كېښود شګوفې زمونږ دمينې وږمې خورې كړې په كوركې موله مودو مودوورسته ديوه ماشوم دژړاغږ اوچت شو اوپه مونږ له يوې خوږې سندرې نه هم خوږ لګېده ، دسلطان په مخ به بياهم دحياڅپه خوره وه كله به يې چې زماپه غېږ كې شګوفه وليده نوموسكى به شو اومخ به يې بله خواواړولوچې ماته به يې دپوهنتون دوخت دنااشنايۍ وختونه ستركوته دورول خوزمادلپوره امان كونډې اودهغه ددوماشومانوتنكيوڅېرودغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ترخپل سيوري لاند ي راوستي وه که څه هم سلطان هره شپه هڅه کوله چې دغه دوه ماشومان خوشحاله وساتي اوله هرڅانه ورباندې ډېرپام وکړي ددې سره سره شګوفه لاس په لاس ګرځېده ډېرونازولواوښې پالنې ، پلرنۍ اومورنۍ مينې داسې وغوړوله چې په څلوروپنځومياشتوکې ديوه کلن ماشوم غوندې ښکاريده .

خوله بده مرغه چې د۱۳۸۵کال له نيمايي وروسته زمونږ له کورنۍ څه چې له ټولې لښکرګاه خوښۍ لمنه ټوله کړه په څوځايونوکې امريکايانوبې ر حمانه بمبارۍ وکړې يوه ورځ دامان کونړه له خپلوماشومانوسره مارجې ته دخپلې پلارګني يوه واده ته تللې وه خويوتصادف داووچې دشپې په واده بمباري وشوه سهارخبرراغی چې په بمبارکې شل کسه وژل شوي دي چې ټول ملکي وګړي دي خووروسته څرګنده شوه چې دڅلوېښتوپه شاوخواکې کسان په کې وژل شوي دي له بده مرغه چې دامان کونړه اوماشومان هم په شهيدانوکې پيدا شول شهيدان ورته ځکه وايم چې دوی ټول مظلومان اوديوې نامقدسې جګړې قربانيان وو هېڅوک هم په دې کې شک نه لري چې دغه کسان بې ګناه اوبې سرپناه وو خوابنې مې له ډېرخفګانه په ورځ کې درې څلورځله ضعف کېدله لس ورځې وروسته يې له ډېره خفګانه په خپل کورکې ساه ورکړه اوزمونږ په سريوبل اسماني کاڼی هم راپرېوت نورنوماواوسلطان ته بې له اوښکواودردنه پرته بله څه نه وو پاتې هره شپه مې له خوښۍ تشه وه له ويراوغم کې تېرېده خود تقديرزړه لاهم په مونږ نه ووسوړشوی پلارمې له څوهمکارانوسره کندهارښارته دکوم قضايي سمينارلپاره تللی وودوه شپې يې تېرې کړې له هغې خواچې راته دکوم شيطان په سبب دطالبانوپه کمين وربرابرشو دغه شيطانت ورته يوه داسې کس کړی ووچې پلارمې دهغه ناحقه پلوي نه وه کړې دريمه ورځ خبره شوم چې زمادپلارپه شمول دمحکمې دڅلورونوروکارکوونکو په مرميوسوري سوري جسدونه لښکرګاه ته راوړل شوي دي ددې غم بيان زماپه الفاظوکې نه شي راتللی بله ورځ خبرراغی چې دسلطان يوازينی تره په ترياکوله قاچاکبروسره په کومه لفظي لانجه کې دهغوی لخواپه ډزو ووژل شوسلطان ته هم ګواښونه کېدل چې خپله دنده پرېږدي يوه شپه يې راته وويل چې هلمند يوځل بياد پېښورپه نيت پرېږدي خوپه لاروباوري نه دی چې دطالبانوله وېرې به خوند ي ووځي ځکه طالبانوهم دبهرنيوغوندې هرځای تلاشۍ کولې په راديوکې مواورېدل چې بهرنيان چې په سرکې يې امريکايان دې د طالبانوپه ضدسخت عمليات پيلوي ټول خلک يوځل بياپه وېره کې وو خودغه عمليات کومه نوې خبره نه وه هره مياشت به ملکي خلک دطالبانواودحکومت دپلويانوپه نوم دطالبانوپه بريدونوکې اودحکومت اونړيوالوځواکونوپه بمباريوکې وژل کېدل اويابه ټپي کېدل دوه کاله په همدې ناورين کې تېرشول هرڅاتمه لرله چې په نوې مياشت کې به حالت ښه شي امن به راشي خوهرڅه برعکس ختل دنجونومکتبوني فعال ښوونځي دطالبانوله وېرې وتړل شول په شاوخواوولسواليوکې هره ورځ ګرمې جګړې روانې وې چې يوازې مونږ ليدلې اومونږ يې قربانيان وو بې ځايه مرګونه کېدل تردې چې خپله دلښکرګاه ښارهم خوندي نه وولاهم داسې کسان و چې زمادپلار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندې فکرونه يې لرل اوددغه تاريخي ښار څخه يې دعلم اوپښتني فرهنګ دټاټوبي جوړلوفکرونه لرل خوبايدچې سرونه يې په لاس کې ګرځولي وی ځکه اوس ددې ډول ارمانونوپوره کول اويالرل دسرپه بيه تماميدل

زمادپلار اودهغه دملګروپه ذهن کې دبست دتېربرم يادونه وو دلته رسنيواومطبوعاتو ددروغوژبې هم غځېدلې وه بهرنيان هم دحکومتي چارواکوغوندې په دروغوعادت شوي وو دحکومت اومخالفووسله والومېړانه داوه چې يوبل ته دتلفاتوشمېره يوله بل نه لوړه وښيي دغورسنيوهلمنددنړيوالوپه خولوکې پوره مشهورکړی وو دلندن اوواشنګټن په څېرپه رسنيوکې يادېده اوبهرنيان يې له نامه سره پوره اشناشوي وو ددې ولايت په اړه يوازې دمرګ ژوبلې اوجنګونوخبرونه خپرېدل په سلوکې په که کوم يوخبردبيارغونې په اړه وو ترياک هماغسې په جوش سره کرل کېدل لکه دطالبانوپه پاچاهۍ کې چې وو اوس دکيسه ليکنې لپاره سوژې ډېرې وې خو خوپه ماکې دليکلوتوان اومينه نه وه پاتې هره شېبه اوهره ورځ دکيسه ليکنې لپاره يوه سوژه وه خوداهرڅه په روغوزړونوکېدل اوس راته خپله ځان دژوندپه کتا ب کې ديوې کيسې اتله ښکارېدله ،هغه څه چې په هلمندکې تېرېدل يوازې ماغوندې بې وزلونجونوته څرګندېدل اوموږ وربانديې ترهرچاوړاندې ښه پوهېدو.

زماوېره هغه وخت لازياته شوه چې سلطان به هرمازديګر دپوليسو يوه رنجرموټر ترکوره رارسولومابه په باربارزارۍ ورته کولې چې کابل ته لاړشو له دولتي چوپړنه تېرشه هلته ته کولی شې په هره رسنۍ کې کاروکړې داوسنۍ زمانې له عالي مهارت انګلېسي ژبې څخه برخمن يې خوهغه به په حسرت سره ويل چې خپل هلمندته بايدپام وشي ګوندې وي چې يوه ورځ هلمنديان واقېعت ته غاړه کېږدي بهرنيان دغه عمليات پای ته ورسوي اودغه خلک چې ټول هېواداو حتی نړۍ ته يې دمرکواوجرګودرس ورکړی يو وخت دخبروله لارې رامات کړي خودهغه داخيالونه ماته ديځ له پاسه نوشته ښکارېده دايې هم ويل چې که زمامور يې ورسره ومني نوله ميونددوی سره به په ګډه په يوه کورکې ژوندپيلوي.

***

۱۳۸۸ لمريزکال دثوردمياشت وه له ساړه ژمي وروسته بياطالبان فعال شوي وو يوه ورځ دشپې اوده وو چې په تياره کې شورماشورشو اوډزوغږونه واورېدل شو ل پوليسوپه لاسپيکرونوکې نارې وهلې چې له خپلوکورنومه راوځئ ښارته طالبان راننوتي داناري اوشورهره خوادځنګل داورپه څېرخپورشو پرلپسې ډزې هم دپخوانه په لوړاوازپيل شوې زماسره مې دموراوخورګانووېره وه ځکه دهغوی کوردښارپه څنډه کې ووااوموږ يوڅه په امن کې وو سلطان ته مې ووېل چې ميوند ته تلفون وکړي همدا سې يې وکړل ماليدل چې دلومړي ځل لپاره دسلطان لاسونه لړزېږي له هغې خوادميوندله شوره ډک اوازراغی ګډې وډې خبرې يې کولې خودومره وربانديې پوه شوو چې ددوی له کوره بهر په شاوخواکورونووسله وال طالبان چې مخونه يې پټ کړي ورختلي دي دوی په کورونوکې پناه اخيستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومو ړ ته وايي چې شورمه کوی هره شپبه مو په مرګ اونورو ښکنځلوګواښوي په همدې خبروکې ديوې چيغې سره دهغه اوازبندشوشپبه پس په هواکې دجيټ الوتکواوازونه واورېدل شول چې په ټيټه فضاکې يې الوتنې کولې له دې غږونوسره که څه هم عادت شوي وو خوپه شپه کې ډېروېرووونکې ښکارېدل څوځله يې دښارکومه څنډه بمبارکړه او د ډزوغږونه روان وو نيمه شپه اوازونه يوڅه غلي شول خوبهرته هېڅاهم دوتلواجازه نه لرله زمادموراوميوندتلفونونه هم بندوو دسهاررڼاپه خورېدوه پاڅېدم مو ړ ټوله شپه په وېښه دپښوپه سرتېره کړې وه سهارهسې پړموښکې. وړې وم خوکتل مې چې سلطان مې ترڅنګ نشته فکرمې وکړچې جومات ته دلمانځه لپاره تللی اويابه دشپې دپېښې په اړه له چانه معلومات راټولوي که څه هم هغه بېګاډېروپوليسواوامنيتي کسانوته چې ده ورسره پېژندل زنګ وهلی وو خوده‌بېځاسره هم ددې ناڅاپي پيښې په اړه معلومات نه وو بهرته مې وکتل ټوله فضاګردونوپوښلې وه لاهم په هواکې ګردجنه وربځ خپره وه په اسمان کې دالوتکوپيکه غږونه اورېدل کېدل شګوفه چې اوس څلورکلنې. ته نږدې کېده په خواږه خوب اوده وه اوکله کله به يې شونډې موسکې. شوې خونه پوهېږم چې کوم خوب به يې ليده په کومه کوڅه کې به يې له ځاسره لوبې کولې کله کله به يې خنداهم وکړه چې ماته حيرانوونکې نه وه هغه زمااوسلطان دمينې لومړۍ ثمره وه اوپه دواړودومره ګرانه وه چې سلطان به ويل چې ترڅومې شګوفه په لومړي ټولګې کې نه وي داخله کړې بايدزمو ږ په کورکې بل ماشوم نه وي زه نه پوهېږم چې هغه ولې داخبره کوله اوولې يې په ژوندکې يې تردې دمه ديوه ماشوم دلرلوهيله درلوده !!!

زماړه بې واره په سلطان پسې درزېده نږدې اته بجې وې چې په دروازه راننوت مخ يې يوڅه سپېره وو ايله اوس مې پام شوچې دکوردروازه موخلاصه پاتې ده مخ يې سپېره وو اوسترګې يې له اوښکوسرې اوښتې وې زماپه ليدو دبرنډې په څنډه کښناست او ناڅاپي په ژړاشو وروسته چې په خبروراغی نوڅرګنده شوه چې دشپې په بمبارکې زمادمور، کاکااوشاوخواشپږ اوه کورونه له خاوروسره خاورې شوي دي په کې پټ وسله وال څه چې کومه چرګه اوسپی هم ژوندی نه دی پاتې يوازې زماکاکاخسراوکاکاناوې چې شپه يې په بل ځای کې وه ژوندي پاتې دي ددې خبرې په اورېدومې په زړه کې ددردڅړيکه راغله همغلته ضعف راباندې راغی اوبياپه ځان نه يم پوهېدلې.

***

ددې ورځې په مازديګر په رسنيوکې دهلمندامنيتي ځواکونويوخوااوايتلافي ځواکونوبل خواپه وياړسره دکورنيواوبهرنيورسنيوله لارې خپلې برياوې اعلانولې چې په لښکرګاه کې يې دوسله والوطالبانودبريدونومخنيوی کړی دی په لسګونومخالفين يې وژلي اونيولي دي خوپه هغه شپه هېڅاته هم زماپه څېرد ګنونوردردمنوداوښکوډکوسترګواوډېروسلګيونه دوچوستونواوازونه رسېده . په اورکې هغه سوزېدل چې اورپرې بلېده ملکي خلک ديوه عشرپه ترڅ کې خاوروته وسپارل شول ،وسله وال وژل شوي کسان دڅوورځولپاره دبهرنيوعکاسانولپاره ايښودل شوي وو چې حکومتي اوبهرني ځواکونه وربانديې خپله بريانړيوالوته څرګنده کړ ي خوهېڅاهم له دې نه وړاندې هغه هديرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته سر ورښکاره نه کړچې زمامورجانه میوند ، لیلااوډېوه په کې دناڅرګندې ګناه په تورپه ابدي خوب اوده وو نورنوزمونږ په کورنۍ کې دومره ځوک نه ووپاتې چې زمادکورنۍ قبرونه له نوروبېل کړي په هغه خودکتهاروبیرغونوجوړول اوګلونوشیندل لاپه ځای پرېږده سلطان هم دسودایانوغونډې له دردہ یوه خبره نه کوله یوه میاشت موله ډېره غمه یوازې دومره څه خوړل چې دنوروغمونودهرکلي لپاره وربانديږ ژوند ي پاتې شو اوخپل دردونه وژاړو خودازمایښت ورځې مولاپای ته نه وې رسېدلې کله به مې له ځان سره شکرونه اېستل چې په داسې کورنۍ کې واده شوې یم چې ټوله لوستې وه که په یوه بله کورنۍ کې وی نو حتمی به په بدشګون سره مشهوره وی ځکه دسلطان دوی دکورنۍ دبربادۍ پېیل دغه کورنۍ ته زماراتګ سره پېیل شو خو بیاهم دغه ناورین په ټولو وو بلکې په هردرداوغم کې به هم سلطان هڅه کوله چې ماخوشحاله وساتي

یوه میاشت وروسته راته سلطان ویل چې سبادوالي سره په یوه کاروان کې دکجکي دبرېښنابنددکتلولپاره ځي ځکه چې ځینې بهرنیان غواړي چې دغه بندورغوي نوله نږدې څخه یې ګوري مامنعه کړخوویل یې چې دانګلیسي دژباړن په توګه دوالي غوښتنه ده چې باید هلته ورسره ولاړشم ګوندې وي دهغو ی مرستې ددغه بندرغولوته راجلب کړو اوپه هلمندیوڅه رڼاشي

سباورځ همداسې وشول ماسپېښین مې راډیونیولې وه سلطان مې بې وخته په زړه اوربېده اوشګوفې په انګړکې لوبې کولې په راډیوکې یوعاجل خبرراغی چې دوالي دموټرونوپه کارو ان دکجکي بندنه دراستنېدوپه مهال دسړک دغاړې بم چاودلی سرراباندې وځرخېد زرمې سلطان ته زنګ وواهه خومبایل یې بند وو په خبرکې راغلي وو چې والي ته څه زیان نه دی رسېدلی خودولایت دمقام یومشاوراودرې کارکو نکي چې په یوه موټرکې سپاره وو وژل شوي دي

مازدیګر مهال څرګنده شوه چې داټکه هم دیوې بې وزلې نجلۍ په سررالوېدلې وه شاوخواګاونډیانودپولیسو په بدرګه دسلطان په وینو سوراوټپي بدن چې نورله پېژندګلوی وتلی وو دولایت نه په تیاره کې راوور ماپه دروازه کې ضعف وکړاوهغوی په مازدیګرکې زماسلطان خاورته په وینولړبندوسپاره په دې څلورکونجه دنیاکې زمایوازینۍ پناکاه اوساتونکی له خدای (ج) نه وروسته سلطان وو هغه هم په وینوسوررانه لاړاوڅلورکلنه شګوفه یې دمینې دیا دګارپه ډول راته پرېښوده زه نیمه شپه په خودراغلم په روغتون کې وم دولتي ډاکترانو اودوالي یوه استازې په واروارډاډراکولو چې تشویش مه کوه یوه ډاکترراته ویل چې والي صیب دې پوښتنې ته راغلی وو اوته بې هوشه وې ستادخارنې لپاره مونږ ته سپارښتنې کړې دي هغوی ټولې خبرې اوډاډګیرنه بې مفهومه وه یوازینۍ هیله مې داوه چې نورځان ووژنم هسې هم دتقدیرپه پاڼه زمونږ په کورنۍ داجل دوروستي غشي نښه زه یم خوبیابه مې شګوفه سترګوته ودرېده چې دیوې سپېڅلې مینې وروستي څلي ته ورته وه یوه غیبي اوازبه هره شپه راته ویل.

نه ښکلا !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای دانړۍ ډېره ارته ده اوازمايښتونه مختلف دي بايدد شګوفې لپاره ژوندوکړې په بايد دهغې قاتله نه شي يوه شېبه وروسته به راته دژړا ،اوښکو اواوسېلو پرته بل هېڅ نه ووپاتې همدغه غيبي اوازڅوځله دځان وژنې له ناوړه پرېکړې نه رواګرځولم يوه څلورويشت ياوپنځه ويشت کلنه مېرمن چې دژوندد ټولوستونزوپه وړاندې ټوله مقاومت شي هم کومه مانانه لري يوازې پرد ې حيرانه وم چې مرګ ولې رانه لارچپوي اوزه يې هېره کړې يم..

***

لښکرګاه راته دميني اوژونددتاټوبي په ځای کربلااوقتلګاه ښکارېده حکومت اونړيوالو دداډل وژنوپه غبرګون کې يوازې دپلټنوامرکاوه دولايت دمقام لخوامې ټولې مرستې اوپه اصطلاح زمادمحبوب سلطان خونبهاردکړه په لسمه ورځ د سلطان د بوډاکاکا اوکاکا ناوې سره دکډوالوپه يوه وړوکي کاروان کې دکابل په طرف روان شووپرلپسې غمونوزمادکاکاخسر (دسلطان تره)ملاهم بې وخت کړوپه کړې وه اوپه توروبښتانويې سپين زوررورشوي وو چې بوډاښکارېده هغه مې په پلارحتی له مور نه هم ډېرګران وو اودانا څاپي تغيرات هم په کې زمادپلاراوسلطان له مرګ نه وروسته راغلي وو اوترټولوزيات دخفګان وړداوه چې په اعصابوکې يې هم بدلون راروان وو کندهارموپه دې دهستوګنې لپاره غوره نه کړچې هلته هم بهرنيانودې ته ورته ګلان کرلي و و هره خواهلمندي مهاجرپه خېموکې بې وسه پراته وو ځکه نو خلکوکوښښ کاوه چې کابل ته لاړشي مور هم په يوبې منزله سفرروان شوو اودکابل لاره موونيوه

کابل ته په رارسېدومو همدغه سيمه داوسېدولپاره غوره کړه چې لومړۍ ځل تازه ديوې سوالګرې په جامه کې په کې وليدمه څوشپې په همدې څلورلارې کې پراته وو يوې موسيسې راته خېمې اوڅه پلاستيکي لوښي راکړل خوژوندموله سوالګروهم بدتردی دکابل پوليس اوبهرني سرتېري اوس هم وېره لري چې هسې نه تروريستان په دغه خېموکې پټ نه شي اودکابل امنيت تهديدکړي خودلوږې اوګرمۍ په سبب يې زمور دماشومانوژړاګانې کله هم غوږ وته نه رسېږي اوس چې ماښام په خېمه کې اوده شم شګوفه پرلپسې رانه پوښتنې کوي

مورجانې خپل کورته کله ځو ؟

اغامې له اديرې کله راځي ؟

اباولې ماته خبرې نه کوي ؟

داکوم ځای دی ؟

هواوس دکيسولپاره سوژې زياتې دي خوزماسره کاغداوقلم نشته اوګوتې مې دقلم په ځای دبل څه غوښتنه کوي زمااوسلطان وړوکی کتابتون په لښکرګاه کې خورشو اوځان ته مووربانډې خواړه اخيستل

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستان یو ځل بیا وژړولم په ذهن کې مې ډول ډول خیالونه روان وو ، ټوله نړۍ را باندې وڅرخېده او هر څه راته تت او تیاره ښکارېدل پانېې مې ټولې کړې او یوې خواته مې وغورځولې ، شپه وروسته دروازه ټک ټک شوه چې ورغلم پلوشه وه، ویل یې پلار دې غوا ړي ماهم اوښکې پاکې کړې پلار مې یوازې دومره وویل چې یوه سي وي دې جوړه کړه چې په د فتر کې په کار ده ما همداسې وکړل له کمپیوټر سره مې ځان مشغول کړ او سي وي مې جوړه کړه له هغې وروسته مې هر ورځ په حالت کې بدلون راته په دوه دریو ورځو کې به خامخا د ابراهیم بن ادهم د جومات خواته تلم او له ملا شمس الدین سره به مې پام په بله وو ، خو شپبه مې هم ښکلا له یاده نه وتله اوس نو ملا شمس الدین هم ددغه داستان په لوستلو پوره خواشینی وو او په وریادېدلو به یې امریکایانو او بهرنیانو ته په کنځلو خوله ورخلاصه کړه او ویل به یې چې د بدبختیو ټول سبب یې بهرنیان دي.

زه په هغه خېمو څو ځله وګرځېدم خو ښکلا او شګوفه مې ونه لیدل او نه مې هم له چانه د هغې پوښتنه کړې شوه په همدې کې رخصتي خلاصه شوه له یوې میاشتې نه زیاته موده تېره شوه یوه ورځ له ملاشمس الدین سره ناست وم چې خبره بیا په ښکلا پورې یاده شوه راته ویل یې چې نور بې ځایه فکرونه پرېږده تا له هغې سره خپله خواخوږي څرګنده کړه نور هغه خپل تقدیر ته پرېږده دهغې به قسمت کې به همدا وي خدای به یې ساتي خپل عادي ژوند پیل کړه کله چې له خبره واده وکړې هر څه به دې هېر شي.
د هغه داخبره راباندې ښه ونه لګېده د لومړي ځل لپاره ورته غوصه شوم ملاصیب اخبره که یو عامي کړې وی څه خبره نه وه خو ستا غوندې کس سره دا خبرې بدې ښکاري چې داسې شوه نو بیا انساني خواخوږي او انسانیت څه شو تا نه دي اوریدلي چې

زړه یې مه بوله تور کاڼی د صحرا دی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نه شي

ملاشمس الدین وخندل او زیاته یې کړه
سلطانه زما مطلب دا وو چې معلومه کړم هغه څومره درباندې کرانه ده نو چې داسې شوه نو یوازې یو ډول هغه ته نجات وکولی شې.
څه ډول؟
هغه داسې چې ښکلا د خپل ژوند ملګرې کړې او د هغه لپاره مرستندوی شې ستا له خبرو ښکاري چې هغه هم ښکلې ده هم ځوانه یوازې غربت او بې کسی. دې حالت ته راوستې ظاهرآ دا خبره را باندې ښه ونه لګېده خو چې سوچ مې وکړ له دې نه پرته زما سره همکاری بله لار نه وه ماسپښین دواړه له جوماته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووتو دخیمو په خوا مو ورو ورو په سړک قدم وهلو او ددې کار په امکاناتو مو خبرې کولې ملاشمس الدین ویل چې په دې کې هیڅ عیب نه شته دثواب کار دی خو ستونزه دلته ده چې اوس دهغې درک نه شته یوازې دردونکی داستان یې درکړی او نوره پته یې نشته بله دا چې ستا د پلار راضي کول هم اسان نه دي هغه به دوخته ستا لپاره کومه بله نجلۍ د ژوند د ملګرې په توګه ټاکلې وي.

***

دیوې میاشتې په اوږدو کې بله کیسه دا شوې وه چې پلوشې ته هماغه پاڼې لاسته ورغلې وې او کله به چې زه په پوهنتون کې وم نو مور ته به مې یې ویلې او ټولو به ورته او ښکې تویولې یو ماښام چې کورته ورننوتم ګورم چې پاڼې د پلوشې په لاس کې دي او هغوی ته یې لولي زما په لیدو یې رنګونو بدلون وکړ خو ما هیڅ هم ورته ونه ویل ځان مې غلی کړ او اجازه مې ورکړه چې داستان ته ادامه ورکړي وروستۍ برخه یې چې لوسته نوماهم ورسره وژړل مور مې په سلګو کې راته ویل چې که دغه نجلۍ راپیدا کړې نو زه په کورکې ځای ورکوم اوبال لري د مور مهربانۍ زه نورهم ډاډه کړم باید ووایم چې ما د ملاشمس الدین خبره منلی وه او فیصله مې کړې وه چې له ښکلا سره په واده کولو نور هغه او وړوکې شګوفه له دغه بدمرغیو ژغورم خو په مخکې لا خنډونه وو اود پلار نه ویرېدم هغه ته معلومه وه چې په کلي کې د خپل تره د لور ښکلا سره مینه لرم ممکن نو زما واده به یې ددومره دوښمنۍ سره سره ورسره کړی وو ځکه هغه د مینې مخالف نه وو خو دیوې پردېسې نجلۍ سره په واده چې ثوک ونه لري دهغه راضي کول راته ګران وو ښه مې وبلله چې لومړی خبره د مور سره شریکه کړم ما هم همداسې وکړل مور مې په لومړي غبرګون کې راته په غوصه شوه بد رد یې راته وویل خو وروسته یې چې زما پریشاني او خفګان ولیده په حالت کې یې یوڅه بدلون راغی راته ویې ویل چې دهمدې نجلۍ درک ولګوه زه یې یوځل ګورم که مې خوښه شوه بیابه کوښښ وکړم چې پلاردې راضي کړم دازمالپاره یوښه زېری اودبري پرلورلومړی ګام وو دراتلوونکې جمعې په ورځ مې خبره دجمعې له لمانځه وروسته ملاشمس الدین سره شریکه کړه هغه هم خوښ شو له لمانځه وروسته په ګډه دهغه خېموخواته ورغلوچې همدغه مهال په کې دغه کډوال اوسېدل له ثوخېمواخواتېرشوو یوسپین ږیری په مخ راغی سلام موپرې واچوو اوبیاموځنګ ته کړملاشمس الدین ورته دښکلاځانګړتیاوې وویلې اودهغې پوښتنه یې ورڅخه وکړه سپین ږیری لږ فکروکړاوبیایې ځواب راکړ.

دګوربت اکانږوریادوی هغه پېژنم ډېره شریفه نجلۍ ده پخوایې ډېردرپه درژوند درلوداوس موسیسې ورته دوه درې کوټې جوړې کړې اوهلته وړاندې دخېموپه سرکې په یوه خېمه کې زموږ ماشومانوته درس وایي فکرکوم تاسې هم موسیسې واله یاست مادهوځواب ورکړاودمننې په ویلودهماغه دوه دریوکوټوخواته چې له سمنټي بولوکوڅخه جوړوو ورغلو له وړاندې نه دماشومانواوازونه راتلل چې په لوړاوازېې سبق ویلوخوچې ورنږدې کېدودزړه درزامې زیاتېدله اجازه مووغوښته اوملاشمس الدین وروړاندې شو یوځل بیامې ترمړاوو ښولاندې دهغې په تورواوغټوحیاناکوسترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګېدې ، ښکلاکتاب په لاس کې نیولی وواوماشومانوته یې سبق ویلو دهغې په رنګ کې مې هم
پوره بدلون حس کړدلېونۍ په څېرله ملاشمس الدین وړاندې راتېره شوه اوماته یې سلام وکړ
نوریې په رپېدونکوشونډویوه خبره هم نه راتله یوازې دومره یې راته وویل پلاردې څنګه دی هغه
یووخت ناروغ وو
ماهم ترې مننه وکړه اودصحت دعا مې ورکړ
ورته ومې ویل شاګردان دې څنګه دي ؟
ځواب یې راکړ
ښه دي له لوست سره ډېره مینه لري ته ګوره چې زموږ خواته بیخي راګوري هم نه خبره مې ورپرې کړه
اخېرتاغوندې ښوونکې لري ځکه خواوس.....
یوقدم شاته شوه اوپه ټیټ غږ یې وویل
هغه زماامانت دې څنګه کړ
زه لږ حیران شوم چې اخیردازماسره کوم امانت لري
ورته ومې ویل کوم امانت !؟
په شونډو یې پیکه خنداوغوړېده
ولې هغه پاڼې درته یادوم ته هم لکه چې زماغوندې هېرجن شوی یې !
په زړه کې مې یوځل بیاددردڅپه تېره شوه ورته ومې ویل
ښکلاوښه چې هغه مې رانه وړې زه نه وم خبرچې تاسې دلته یاست خوتابایدزه په دغه داستان دومره
نه وی ځورولی
هغه لږ جدي شوه
خوتاویل چې غواړم ستادژوندپه اړه معلومات ترلاسه کړم همدادې غوښتل
پام مې شو چې ملاشمس الدین مې هم ترڅنګ ولاړدی اودیوه ماشوم نه دیني پوښتنې کوي اوموږ
هسې دتوقع خلاف په خبروکې دومره وړاندې تللي یو ورته ومې ویل
وښه دازماملګری ملاشمس الدین دی په ابراهیم بن ادهم جومات کې مامت لري
مخ یې نورهم په پړووني کې پټ کړځواب یې راکړ
هو پېژنم یې هروخت په لاسپیکرکې دهغه مسئلې اورم نام خدا شه اوخوژ ژغ لري ډېرنېک انسان دی
یوڅه غلې وه اوپه ورخطایۍ یې زیاته کړه
خوومونه ویل چې څنګه مودلته.......
مخکې له دې چې خپله خبره بشپړه کړي زه یې په خبره کې ورولوېدم
ملاصیب غواړي ستاله.....وښه له ګوربت اکاسره وګوري هغه چېرته دی لږ جدي شوه زما خسریادوئ؟
داځل زمانه وړاندې ملاشمس الدین ځواب ورکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو خورکۍ هغه چېرته دی ؟

وړاندې يې يوې ورې خېمې ته ګوته ونيوه چې تېږواوخښتويوه باره ورنه تاوو وه اوپه رنګارنګ جنډوپوښل شوې وه

په هغه خېمه کې دی خوارکۍ لژناروغ دی دازماشومه به درسره لاړه شي دټولګي خواته په منډه لاړه راته څرګنده شوه چې لهجه يې اوس هغه پخوانۍ نه ده بياهلمندۍ شوې ده

بېرته زرراغله يوه وړه نجلۍ يې زموږ خواته راولېږله داهماغه ماشومه شګوفه وه چې ماپخواليدلې وه اواوس ډېره ډنګره شوې وه

له دواړوسره يې سترې مشي وکړل اوبيا ورپسې دخېمې په لورروان شوو ديوې وړې خېمې په مينځ کې دشلېدلي کټ ترڅنګ يوبوډاسړی پروت وو اوزګېروي يې کول په بل کونج کې څولوښې اوزړې برستنې ايښې وې شګوفه مخکې شوه اوپه بوډاسړي يې غږ کړ

باباملاصيب راغی تاسره يې کاردی

ګوربت اکاپه ځای په سختۍ راکښيناست اوزموږ خواته يې وکتل په يوه خالي ځای کې چې زړه خوپاکه سطرنجي په کې غوړېدلې وه کښيناستواوداوړدوخبروحال اواحوال پوښتلووروسته ملاشمس الدين خبره ورياده کړه ګوربت اکابې له دې چې څه ووايي دهغه لاس يې پوزې ته اوچت کړښکل يې کړاوزياته يې کړه

مولوي صيب ته دخيرپرښته يې داخوبه دې په مالوی احسان کړی وي زماهسې هم په دې نړۍ کې وروستۍ شپې اوورځې دي ښکلالورمې بله پناه نه لري زه يې ګورم چې له همدې غمه هره ورځ اوشپه ترسهارپټې اوښکې تويوي هغه ماته وايي چې ستاناورغۍ اوزهيرحالت ته ژاړم خوزه پوهېږ م ماهم ځواني تېره کړې دهغه سره له دې نه زيات هم دخپل عزت وېره ده زه پوهېږ م چې ښکلالورمې له مانه هم زيات له خپلې لورشګوفې اوعزت سره مينه لري يوه ځوانه پښتنه بايدهمداسې وېره ولري بياددې غوندې چې بې له خدايه اومابله سرپناه نه لري هغه زمادوراره کونډه ده خوماته له لورکمه نه ښکاري زمادکورنۍ دټولوغړوبېلتون نورزماملادتل لپاره ماته کړې ده که نن وي که سبازه به په دې خاوره خپله آب دانه ختمه کړم او....

لږ دمه شوبيايې خبروته دوام ورکړ

دژوندستونزو نورزماپوښتۍ ماتې کړې دي يوچاچې ټول عمرپه خانۍ کې تېرکړی وي اوپه دسترخوان يې دچم فقيران اوملنګان هروخت راټول شوي وي نوداوسنی سوالګرژوندورته بې اجله مرګ دی...

زه اوس دځان له پاره نه يوازې دشکلالپاره انديښنې کوم چې ديوې ځوانې اوبې سرپناه سياسرې اينده به څنګه کېږي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کونډه ده خوځوانه نجلۍ ده .....په سترګوکې یې اوښکې راډنډ شوې اوله څه ځنډوروسته یې بیاخبروته دوام ورکړ
زه نورهغه ... هغه ستاپه زولۍ کې دراچوم ملاشمس الدینه ! ماستادفیض اوبرکت خبرې پخواهم اوریدلي وې زه خبرېدم چې ځوځله دې په جومات کې زمونږ سره دمرستې غږ اوچت کړی دی
یوځل بیاغلی شو بیایې زماخواته راوکتل اوسترګې یې راغونډې کړې
بچیه ته کټ مټ زماوراره سلطان ته ورته یې لکه چې خدای تالا(تعالی) مې سوالونه قبول کړل تاپه مالوی احسان وکړښکلابه ستاکورودانه نه بلکې ستاوینځه اوغلامه به وي هغه ډېره درد ېدلې ته یې خوشحاله وساته هغې له دې پخواهم ځوځله په خبروکې ستاپه اړه ماته څه ویلي وو خوزه نه پوهېدم چې هغه ته یې
داهغه شېبې وې چې زمونږ ددریوواړوله سترګونه ددرد ، خوښۍ ایشاراومینې اوښکې راماتې وې اوشګوفې حیران حیران مونږ ته کتل دهغې څېره کټ مټ خپلې مورته ورته وه اوان له دې ماشومتوبه یې په څېره کې هلمندۍ غرنۍ ښکلاپه څپووه

***

په همدې جریان کې یوه بله میاشت هم تېره شوه مورمې یوه ورځ له پلوشې سره هغلته ورغلته ورغله له ښکلاسره یې په خبرې کړې وې کله چې راغله نودهغې دښایست اومظلومیت داستانونه یې بیانول پوره ورڅخه متاثره وه هڅه مې داوه چې پلارمې راضي کړي اوښکلاخپل کورته راولي پلارته مې یې داهم ویلي وو چې سلطان زو ی مې بې له دغې نجلۍ دبل چاسره واده نه کوي داخبره که هرچاته وکړې چې یو دلوړوزده کړوخاوند ځوان دې دیوې همداسې سیالې خوکونډې سره دژوندشریکولوته غاړه کېږدي ورته عجیبه ښکاري خودلته دمینې اوانسانیت یوه ګډه جذبه اوپاکه تلوسه موجوده وه چې له انساني همدردۍ پیداشوه په مینه وپالل شوه اوملاشمس الدین دبري تردرشله ورسوله له ښکلاسره تریوځل لیدووروسته مې پلارهم له هغې نه اغېزمن شو ظاهرا یې بیاهم په پخوانوښکنځلوولمانځلم اوپیغورونه یې راکړل نیمګړتیایې یوازې بې وزلي اوبې کوري و ه خو زه اوس دې ټولوته تسلیم وم اوخپله پرېکړه مې کړې وه چې ښکلابه ببرته دخوښیوپه باغ اوبڼ ورګډوم پلارمې په نه زړه غاړه کېښوده په کومه ورځ چې ښکلازماپه نوم شوه له هغې نه دوه ورځې وروسته ګوربت اکاله نړۍ نه سترګې پټې کړي اودژوند پېټۍ یې له اوږوکوزکړدهغه جنازه ملاشمس الدین وکړه
زه چې کله خېمې ته ورغلم ګڼې ښځې راغونډې وې ښکلامې ولیده چې له مننې په ډکوسترګویې زماخواته راوکتل اوپه شونډویې له هیلوډکه موسکاخوره شوه په راتلونکې اونۍ کې زمونږ واده ترسره شوملاشمس الدین زمااوښکلانکاح وتړله واده زمونږ په کورکې ترسره شو دومره ګڼه ګونه نه وه نږدې دوستان موټول رابللي وو دغه محفل وړوکی ووخوخنداپه کې ښه پرېمانه وه دوستانوبه یوبل ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ټوکې ترغوږ ورتېروله چې سلطاني په ايروکې لال وموند ده په لومړي ځل مې حس کړه چې پلارمې هم
په دغه پرېکړه ډېر خوشحاله دی او دغه کار زما ايثار ګڼي
يوه ورځ په خپله کوټه کې ناست وم ښکلا راته وويل
سلطانه !
ته کټ مټ هماغسې يې زه فکر کوم چې هغه بېرته راژوندی شوی دی او ستا په جامه کې زما ترڅنګ
ناست دی ماچې لومړی ځل وليدې نو فکر مې وکړ چې د هغه روح زما پوښتنې ته راغلی ماو خندل په مخ
مې يوه وړه څپېړه ور کړه.
او ته هم زما د کلي ښکلا ته ورته يې چې زه په پرې مين وم دا تصادف بې څه نه نه دی چې تا ته يې يو ځل
بيا سلطان او ما ته يې ښکلا پيدا کړه دا وړو وخندل چې په دې کې زموږ د کوټې ورخلاص شو شګوفه
په منډه راغله زما غېږې ته يې په خندا ځان راګزار کړ
پلارجانه !پلارجانه ! ميوند او به راشيندي

جلال اباد ښار
٥\٨\١٣٨٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

دليكوال چاپ شوي اثار

۱-سانده (شعري ټولگه)
۲- دژوند لوبه(ناول) ژباړه
۳-تلپاتې درد (ادبي ټوټې)
۴-ښکلا(ناول)
۵-وروستی فصل (لنډې کيسې)
۶-گوره چې هېرمې نه کړې (تذکره)
۷-بې وطنه (لنډې کيسې)
۸-مونوگراف ليکنه

ناچاپ
۱-په نړيوالو ادبياتو کې د ټاگور ونډه (څېړنه)
۲-بنديوان (ناول)
۳-تبعيد (د سيد جمال الدين افغان له افکارو جوړ داستان)ژباړه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library